

วิชาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

อ.พรสิทธิ์ จิตนิยมสิน

บทที่ ๑

เทคนิคและวิธีการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ประจำบท

- อธิบายการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้
- บอกความหมายและความมุ่งหมายของอุดมศึกษาได้
- แบ่งประเภทของสถาบันอุดมศึกษาได้
- อธิบายภารกิจหลักของอุดมศึกษาได้
- ระบุเทคนิคและวิธีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้

ขอบข่ายเนื้อหาประจำบท

- ความนำ
- การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
- ความหมายและจุดมุ่งหมายของอุดมศึกษา
- ความเป็นมาของอุดมศึกษาไทย
- ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา
- ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา
- แนวโน้มของอุดมศึกษาในอนาคต
- เทคนิคและวิธีการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บทที่ ๑

- การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

บทที่ ๑

การจัดการศึกษามี ๓ รูปแบบ คือ

- *การศึกษาในระบบ*
- *ศึกษานอกระบบ และ*
- *ศึกษาตามอัธยาศัย*

บทที่ ๑

การศึกษาในระบบ

เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา

การศึกษาในระบบ มีสองระดับคือ การศึกษาขั้น
พื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การศึกษาซึ่ง
จัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การ
แบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้
เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การแบ่งระดับ
หรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือ
การศึกษาตามอัธยาศัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวง

การศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็นสามระดับ

1.1 การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุ 3 – 6 ปี

1.2 การศึกษาระดับประถมศึกษา โดยปกติใช้เวลาเรียน 6 ปี

1.3 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ ดังนี้

- การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี

- การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี

แบ่งเป็นสองประเภท ดังนี้

1) ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2) ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ หรือ ศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป

2. การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา การใช้คำว่า "อุดมศึกษา" แทนคำว่า "การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย" ก็เพื่อจะให้ครอบคลุมการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา ที่เรียนภายหลังที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว

ทั้งนี้การศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาภาคบังคับนั้นต่างจากการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่บังคับให้ประชาชนต้องเข้าเรียนแต่เป็นสิทธิของคนไทย ส่วนการศึกษาภาคบังคับเป็นการบังคับให้เข้าเรียนถือเป็นหน้าที่ของพลเมืองตามมาตรา 69 ของรัฐธรรมนูญ

บทที่ ๑

การศึกษานอกระบบ

เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนด จุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตร จะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

หลักการของการศึกษานอกระบบ

1. เน้นความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมและทั่วถึง
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความยืดหยุ่นในเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ
3. จัดการศึกษาให้สนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ให้เรียนรู้ในสิ่งที่สัมพันธ์กับชีวิต
4. จัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนมิได้จำกัดเฉพาะครู อาจจะเป็นผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานหรือจากท้องถิ่น

การศึกษาจากระบบ เป็นกระบวนการจัดการศึกษาให้ผู้พลาดโอกาสเรียนจากระบบการศึกษาปกติ หรือผู้ต้องการพัฒนาตนเอง ได้รับการเรียนรู้ โดยเน้นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนพึงได้รับดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตได้อย่างแท้จริง เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่กว้างขวางและเป็นไปในอัตราที่รวดเร็ว อันจะส่งผลให้ประเทศมีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาโดยรวมเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะเป็นการพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยมุ่งเน้นให้คนมีคุณธรรมนำความรู้ อันจะเป็นสะพานทอดนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาต่อไป

บทที่ ๑

การศึกษาตามอัธยาศัย

เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วย
ตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม
และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์
สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้
อื่นๆ

รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยไม่มีรูปแบบการศึกษา หรือ การเรียนรู้ที่ตายตัว ไม่มีหลักสูตรเป็นตัวกำหนดกรอบ กิจกรรม หรือขอบข่ายสาระการเรียนรู้ การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความต้องการ และแรงจูงใจใฝ่รู้ของแต่ละบุคคล
อย่างไรก็ดี เราสามารถจัดกิจกรรม เพื่อเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตามอัธยาศัยได้ ดังนี้

- จัดกิจกรรมในแหล่งการเรียนรู้ประเภทต่างๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน การเรียนรู้ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ พิพิธภัณฑ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน การจัดกลุ่มเสวนา หรือการอภิปราย กิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล และความรู้ต่างๆ ฯลฯ
- ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ สนับสนุนสื่อแก่หน่วยงานและแหล่งความรู้ต่างๆ
- ส่งเสริมให้หน่วยงานเครือข่ายจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น ห้องสมุด ในสถานที่ราชการ สถานประกอบการ ฯลฯ
- ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนากลุ่มต่างๆ ตามความต้องการ และความสนใจ เช่น กลุ่มดนตรี กลุ่มสิ่งแวดล้อม พัฒนาชุมชน ฯลฯ

หลักการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

- จัดให้สนองกลุ่มเป้าหมาย ทุกเพศและวัย ตามความสนใจ และความต้องการ
- จัดให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต
- จัดโดยวิธีหลากหลายโดยใช้สื่อต่างๆ
- จัดให้ยืดหยุ่น โดยไม่ยึดรูปแบบใดๆ
- จัดให้ทันต่อเหตุการณ์
- จัดได้ทุกกาลเทศะ
- จัดบรรยากาศ สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การศึกษาตามอัธยาศัย ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) ที่เติมเต็มความต้องการของมนุษย์ที่แสวงหา ต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ นอกเหนือการเรียนในระบบโรงเรียน โอกาสของการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเกิดขึ้นได้ ในทุกเวลา ไม่จำกัดสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อต่างๆ (อาทิ รายการวิทยุ-โทรทัศน์กระจายเสียง ภาพยนตร์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ CD-DVD แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต)

บทที่ ๑

- ความสำคัญของการศึกษา

การศึกษามีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก คำกล่าวที่ว่าการศึกษาคือชีวิต และชีวิตคือการศึกษา คำกล่าวเช่นนี้ยังคงเป็นความจริงอยู่ตลอดไป การศึกษาของมนุษย์จะเริ่มอย่างจริงจังก็ต่อเมื่อชีวิตได้เริ่มลิ้มรสชาติโลก และจะต้องศึกษาอยู่ตลอดไปจนกว่าชีวิตจะจากโลกนี้ไป รวมทั้งโลกด้วย ก็จะได้รับการพัฒนาต่อไปด้วย

บทที่ ๑

การศึกษาจึงมีความสำคัญต่อบุคคล สังคม ประเทศชาติ และต่อ โลกเป็นอย่างยิ่ง อาจจะกล่าวได้ว่า “ตราบใดที่ โลกยังมีมนุษย์ไม่สิ้นสุดการศึกษาต้องอาศัย” เหตุที่เป็น เช่นนี้เพราะมนุษย์ที่อาศัย โลกอยู่จะต้องอาศัย กระบวนการทางการศึกษาสำหรับการพัฒนาตน เมื่อ สมาชิกของสังคมได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพแล้ว สังคมและประเทศชาติรวมทั้ง โลกด้วยก็จะได้รับการ พัฒนาต่อไปด้วย

บทที่ ๑

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดสถาบันอุดมศึกษา

๑ อิทธิพลของแนวคิดจากต่างประเทศ

๒ ความต้องการกำลังคนของทางราชการ

๓ พัฒนาการด้านการเมืองและการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตย

๔ การเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๕ การเรียกร้องสิทธิและความเสมอภาคทางการศึกษา

บทที่ ๑

ความหมายและจุดมุ่งหมายของอุดมศึกษา

คำว่า อุดมศึกษา หมายถึง การศึกษาที่สูงขึ้นจากระดับมัธยมศึกษา มีรากศัพท์มาจากคำบาลี อุดม หมายถึง สูงสุด และ ศึกษา หมายถึง การเล่าเรียน

คำว่า อุดมศึกษา จึงหมายถึง การเรียนชั้นสูงสุด

บทที่ ๑

ความหมายและจุดมุ่งหมายของอุดมศึกษา

ความมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษาควรเน้น
การศึกษาเพื่อพัฒนาสนับสนุนและส่งเสริมความเป็น
มนุษย์ ความก้าวหน้า การแสวงหาความคิดใหม่
เพื่อสร้างสรรค์ความเป็นเลิศทางวิชาการอันจะ
นำไปสู่เป้าหมายที่สูงยิ่งของสังคม

บทที่ ๑

การอุดมศึกษาในประเทศไทย

การจัดการศึกษาของประเทศไทยมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยโบราณเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยความเชื่อที่ว่าการศึกษาช่วยกำหนดทิศทางของชาติ เพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

การจัดการศึกษาของไทยมีวิวัฒนาการมาโดยตลอด อาจจะเป็น เพราะมีปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศทำให้สังคมมีการ เปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ปัจจัยภายในเกิดจากความต้องการพัฒนา สังคมให้มีความเจริญและทันสมัย ส่วนปัจจัยภายนอกเกิดจาก กระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคม โลก ทั้งด้านเศรษฐกิจและ การเมือง ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกันทำให้ประเทศไทยต้อง ปรับตัวให้ทันสมัย เพื่อความอยู่รอดและประเทศได้เกิดการพัฒนา ให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทำให้การจัด การศึกษาของไทยมีวิวัฒนาการเรื่อยมา ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยเสริม ความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของ ชาติให้มั่นคงและเจริญก้าวหน้า

บทที่ ๑

ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา

จัดเป็น ๓ ประเภท

๑.ประเภทมหาวิทาลัย

๒.ประเภทสถาบันอุดมศึกษาระดับสูง

๓.ประเภทวิทาลัยหรือวิทาลัยวิชาชีพเฉพาะ

บทที่ ๑

๑. ประเภทมหาวิทยาลัย

ทำหน้าที่ในการสอน วิจัย บริการทางวิชาการ ให้ การศึกษาระดับสูง ปริญญาตรี โท เอก ในหลาย สาขาวิชามุ่งสู่ความทันสมัยและระดับสากล เพื่อ สมองแข่งขันกับระดับนานาชาติได้ ภาระหน้าที่ นี้ควรจะเป็นของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ทั้ง ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

บทที่ ๑

๒.ประเภทสถาบันอุดมศึกษาระดับสูง

ทำหน้าที่ในการสอน วิจัย บริการทางวิชาการ ให้ การศึกษาระดับสูง ปริญญาตรี โท เอก ในหลาย สาขาวิชา มุ่งอุดมศึกษาสู่ปวงชนและอุดมศึกษาตลอด ชีวิต เพื่อให้สามารถพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น ภารกิจนี้ ควรจะเป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน ท้องถิ่น

บทที่ ๑

๓.ประเภทวิทยาลัยหรือวิทยาลัยวิชาชีพเฉพาะ

ทำหน้าที่ในการสอน วิจัย บริการทางวิชาการ ให้ การศึกษาระดับปริญญาตรี หรือต่ำกว่า มุ่งอุดมศึกษา เฉพาะกลุ่มเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพเฉพาะและ การศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาต่อเนื่องและตลอด ชีวิต ภารกิจนี้ควรจะเป็นของวิทยาลัยต่างๆ ทั้ง ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งของรัฐและเอกชน

บทที่ ๑

ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

๑.การผลิตบัณฑิต

๒.การค้นคว้าวิจัย

๓.การให้บริการวิชาการแก่สังคม

๔.การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

บทที่ ๑

แนวโน้มของอุดมศึกษาในอนาคต

มาตรฐานการศึกษาของไทยจะต้องเปิดกว้างสู่โลกภายนอก อุดมศึกษาไทยจึงต้องพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพระดับสากล ส่งเสริม โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา พัฒนาอาจารย์ และบุคลากร ผู้ระดับสากล พัฒนาหลักสูตรและ การเรียนการสอน เพื่อยกระดับอุดมศึกษาไทยให้เข้มแข็ง สอดรับการพัฒนาของประชาคมอาเซียนต่อไป

ท่านมีเทคนิคและวิธีการศึกษา ระดับอุดมศึกษาอย่างไร

วิชาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บทที่ ๒/๒๕๕๖

บทที่ ๒

กระบวนการเรียนรู้และ
แหล่งเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ประจำบท

- บอกความหมายและความสำคัญของการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ได้
- ระบุเทคนิคและกระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้
- อธิบายเทคนิคและกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองได้

ขอบข่ายเนื้อหา

- ความนำ
- ความหมายและความสำคัญของการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้
- เทคนิคและกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนและแหล่งเรียนรู้
- เทคนิคและกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

บทที่ ๒

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
จากเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ค่อนข้างถาวร และ
พฤติกรรมใหม่นี้ เป็นผลมาจากประสบการณ์
หรือการฝึกฝน มิใช่ ผลจากการตอบสนองจาก
ธรรมชาติ สัญชาตญาณ อุบัติเหตุ หรือความ
บังเอิญ

บทที่ ๒

กระบวนการเรียนรู้

เป็นกระบวนการต่อเนื่องเชื่อมโยงจากการรับรู้
กล่าวคือ เมื่อประสาทสัมผัสกระทบสิ่งเร้าและเกิด
ความรู้สึกส่งไปยังสมอง สมองบันทึกความรู้สึก
นั้นไว้เป็นประสบการณ์และเมื่ออวัยวะรับสัมผัส
กระทบกับสิ่งเร้าเดิมอีก สามารถระลึกได้ หรือ
จำได้ ก็ถือว่าเกิดการเรียนรู้ขึ้น

บทที่ ๒

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข่าวสาร

ข้อมูล สารสนเทศ แหล่งความรู้ทางวิชาการ

และประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน

ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง

ตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องจากแหล่ง

ต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการ

เรียนรู้ และเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้

บทที่ ๒

บุคคลแห่งการเรียนรู้

คือ บุคคลที่มีคุณมีลักษณะ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้
ช่างสงสัย อยากรู้ อยากเห็น กระจายความรู้ สนใจติดตาม
ความเคลื่อนไหว ความเปลี่ยนแปลงของสังคม พยายาม
สืบเสาะ หมั่นศึกษาค้นคว้าสิ่งที่สนใจใคร่รู้ ด้วยความ
อุตสาหะวิริยะ แล้วนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์
เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคม

บทที่ ๒

ประเภทและตัวอย่างของบุคคลแห่งการเรียนรู้

1. เป็นโดยตนเอง ไม่ได้รับการศึกษาระบบ
โรงเรียน บุคคลประเภทนี้มีความใฝ่รู้

ใฝ่เรียน มีความอุตสาหะวิริยะ ศึกษาหาความรู้
ด้วยตนเอง

บทที่ ๒

ประเภทและตัวอย่างของบุคคลแห่งการเรียนรู้

2. เป็นโดยฝึกหัด ได้รับการศึกษาในระบบ
โรงเรียน บุคคลประเภทนี้ถ้าได้รับการสร้างและ
เสริม ให้มีคุณลักษณะเป็นผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ก็จะ
สามารถนำทักษะวิธีการเรียนรู้ที่ได้ฝึกฝนไปใช้เป็น
เครื่องมือ ในการแสวงหา ความรู้ต่อไปได้ตลอดชีวิต

บทที่ ๒

แนวทางการพัฒนาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

สังคมใน โลกปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว วิทยาการต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยจะต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ

บทที่ ๒

แนวทางการพัฒนาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

1. เพื่อให้เป็นผู้สามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา ไม่ใช่เป็นเพียงบุคคลที่มีความรู้ หรือ สามารถจำข้อมูล ความรู้ได้เท่านั้น
2. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่หาความรู้ รักที่จะเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะและเจตคติของตน รักที่จะเรียนรู้ ตลอด ชีวิต

บทที่ ๒

แนวทางการพัฒนาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

3. รู้จักปรับตัวไปตามกระแสต่าง ๆ ในโลกซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

4. เพื่อให้เป็นผู้เรียนเป็นผู้หมั่นแสวงหา หมั่นเรียน หมั่นรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ อยู่เสมอ

บทที่ ๒

ความสำคัญของการเรียนรู้

การเรียนรู้มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคน พัฒนาชาติ การที่ประเทศชาติจะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น ต้องอาศัยการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญ

บทที่ ๒

ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ช่วยเชื่อมโยงเรื่องราวในท้องถิ่นสู่การเรียนรู้สากล พัฒนาคุณลักษณะและความคิด ความเข้าใจในคุณค่า และทัศนคติ ค่านิยม ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการเรียนรู้ มีทักษะการแสวงหาความรู้ สามารถจัดการความรู้ ซึ่งมีความสำคัญและมีความหมายอย่างมาก สำหรับผู้เรียน ดังนี้

บทที่ ๒

ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้

1. ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากสภาพชีวิตจริง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ท้องถิ่น
2. ผู้เรียน ได้เรียนในสิ่งที่มีคุณค่า มีความหมายต่อชีวิต ทำให้เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียน

บทที่ ๒

ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้

3. ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ท้องถิ่นสู่ความรู้สากล
สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ไปสู่สิ่งที่อยู่ไกลตัวได้อย่างเป็น
รูปธรรม

4. เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา
ท้องถิ่น วัฒนธรรม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมใน
ท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่อง

บทที่ ๒

ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้

5.มีส่วนร่วมในองค์กร ท้องถิ่น บุคคล และครอบครัว
ในการพัฒนาท้องถิ่น

6.ได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้ลงมือ
ปฏิบัติจริง ส่งผลให้ เกิดทักษะการแสวงหาความรู้
เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

บทที่ ๒

องค์ประกอบของการเรียนรู้

๑. สิ่งเร้า

๒. แรงขับ

๓. การตอบสนอง

๔. แรงเสริม

บทที่ ๒

องค์ประกอบของการเรียนรู้

๑. สิ่งเร้า เป็นสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นตัวการที่ทำให้บุคคลมีปฏิกิริยา หรือพฤติกรรมตอบสนองออกมา ในสภาพการเรียนการสอน สิ่งเร้าจะหมายถึงครู กิจกรรมการสอน และอุปกรณ์การสอนต่างๆ ที่ครูนำมาใช้

บทที่ ๒

องค์ประกอบของการเรียนรู้

๒.แรงขับ มี ๒ ประเภท

- แรงขับปฐมภูมิ เช่น ความหิว ความกระหาย

ความต้องการพักผ่อน เป็นต้น

-แรงขับทุติยภูมิ เป็นเรื่องราวของความต้องการทางจิต

และทางสังคม เช่น ความวิตกกังวล ความต้องการ

ความรัก ความปลอดภัย เป็นต้น

บทที่ ๒

องค์ประกอบของการเรียนรู้

เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล
เป็นความพร้อมที่จะเรียนรู้ของบุคคลทั้งสมอง ระบบ
ประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อ แรงขับและความพร้อม
เหล่านี้จะก่อให้เกิดปฏิกิริยา หรือพฤติกรรมที่จะชัก
นำไปสู่การเรียนรู้ต่อไป

บทที่ ๒

องค์ประกอบของการเรียนรู้

๓. การตอบสนอง เป็นปฏิกิริยา หรือพฤติกรรม
ต่างๆ ที่แสดงออกมาเมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจาก
สิ่งเร้า ทั้งส่วนที่สังเกตเห็นได้และส่วนที่ไม่สามารถ
สังเกตเห็นได้ เช่น การเคลื่อนไหว ท่าทาง คำพูด
การคิด การรับรู้ ความสนใจ และความรู้สึก เป็นต้น

บทที่ ๒

องค์ประกอบของการเรียนรู้

๔.แรงเสริม เป็นการให้สิ่งที่มีอิทธิพลต่อบุคคล
อันมีผลในการเพิ่มพลังให้เกิดการเชื่อมโยง ระหว่าง
สิ่งเร้ากับการตอบสนองเพิ่มขึ้น การเสริมแรงมีทั้ง
ทางบวกและทางลบ ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ของบุคคล
เป็นอันมาก (ชมเชย ตำหนิ)

บทที่ ๒

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียน การสอน มาก เพราะจะเป็นแนวทางในการกำหนดปรัชญาการศึกษา และการจัดประสบการณ์ เนื่องจากทฤษฎีการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ อธิบายถึงกระบวนการ วิธีการและเงื่อนไขที่จะทำให้เกิดการ เรียนรู้และตรวจสอบว่าพฤติกรรมของมนุษย์ มีการ เปลี่ยนแปลงได้อย่างไร

บทที่ ๒

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ แบ่งออกได้ 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

- ทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ต่อเนื่อง
- ทฤษฎีกลุ่มความรู้ความเข้าใจ

บทที่ ๒

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มสัมพันธ์ต่อเนื่อง

ทฤษฎีนี้เห็นว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่าง
สิ่งเร้า และการตอบสนอง ปัจจุบันเรียกนักทฤษฎีกลุ่มนี้ว่า
"พฤติกรรมนิยม" ซึ่งเน้นเกี่ยวกับกระบวนการ
เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่มองเห็น และสังเกตได้มากกว่า
กระบวนการคิด และปฏิกิริยาภายในของผู้เรียน ทฤษฎี
การเรียนรู้กลุ่มนี้แบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ ดังนี้

บทที่ ๒

ทฤษฎีการวางเงื่อนไข

- ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก
- ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ

บทที่ ๒

ทฤษฎีสัมพันธเชื่อมโยง

- ทฤษฎีสัมพันธเชื่อมโยง
- ทฤษฎีสัมพันธต่อเนื่อง

บทที่ ๒

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก

อธิบายถึงการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่าง
สิ่งเร้าตามธรรมชาติ และสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขกับการ
ตอบสนอง พฤติกรรมหรือการตอบสนองที่เกี่ยวข้อง
มักจะเป็นพฤติกรรมที่เป็นปฏิกิริยาสะท้อน หรือ
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องอารมณ์ ความรู้สึก

บทที่ ๒

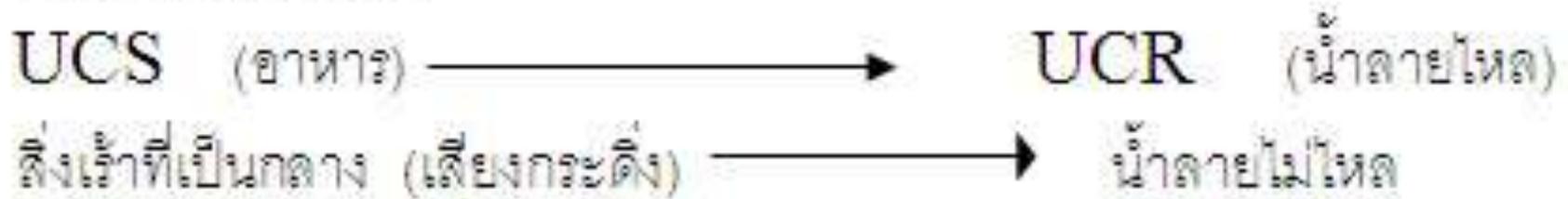
ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก

นักสรีรวิทยาชาว-รัสเซีย ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงระหว่างการตอบสนองต่อสิ่งเร้าตามธรรมชาติที่ไม่ได้วางเงื่อนไข และสิ่งเร้าที่เป็นกลาง จนเกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งเร้าที่เป็นกลางให้กลายเป็นสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข และการตอบสนองที่ไม่มีเงื่อนไข เป็นการตอบสนองที่มีเงื่อนไข ลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นดังนี้

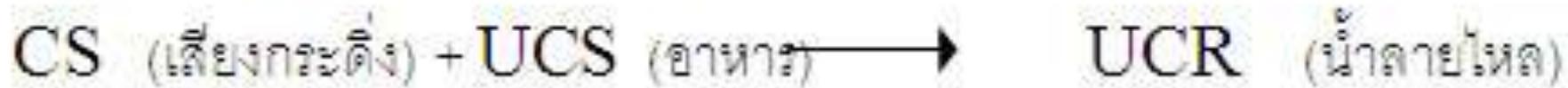

บทที่ ๒

๑. ก่อนการวางเงื่อนไข

๒. ขณะวางเงื่อนไข

๓. หลังการวางเงื่อนไข

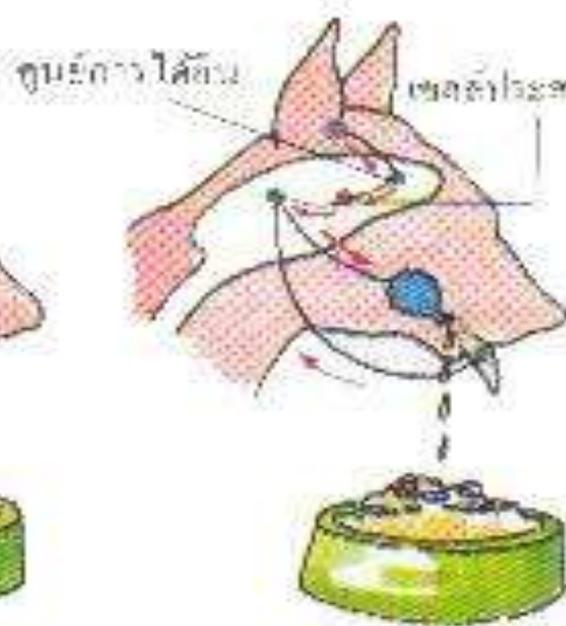

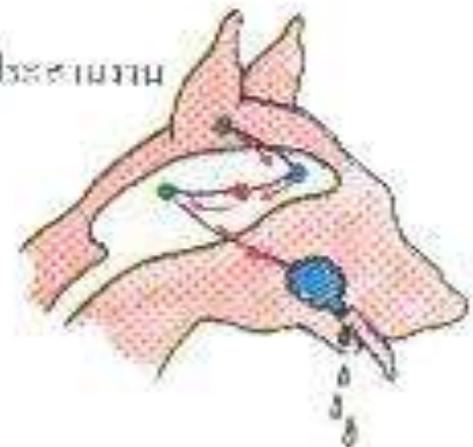
เสียงกระดิ่ง

ก.

ข.

ค.

ภาพที่ 10-8 การฝึกสุนัขให้มีการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไข (ลูกศรแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของกระแสประสาท)

- ก. เมื่อเห็นอาหาร สุนัขน้ำลายไหล
- ข. เมื่อสัมผัสกระดิ่งและได้อาหาร สุนัขน้ำลายไหล
- ค. เมื่อสัมผัสกระดิ่งแต่ไม่ให้อาหาร สุนัขน้ำลายไหล

บทที่ ๒

หลักการเกิดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น คือ การตอบสนองที่เกิดจากการวางเงื่อนไข (CR) เกิดจากการนำเอาสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข (CS) มาเข้าคู่กับสิ่งเร้าที่ไม่ได้วางเงื่อนไข (UCS) ซ้ำกันหลายๆ ครั้ง ต่อมาเพียงแต่ให้สิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข (CS) เพียงอย่างเดียวก็มีผลทำให้เกิดการตอบสนองในแบบเดียวกัน

บทที่ ๒

ผลจากการทดลอง **Pavlov** สรุปหลักเกณฑ์ของการเรียนรู้ได้ 4 ประการ คือ

- การดับสูญหรือการลดภาวะ (**Extinction**) เมื่อให้ **CR** นานๆ โดยไม่ให้ **UCS** เลย การตอบสนองที่มีเงื่อนไข (**CR**) จะค่อยๆ ลดลงและหมดไป

บทที่ ๒

ผลจากการทดลอง **Pavlov** สรุปหลักเกณฑ์ของการเรียนรู้ได้ 4 ประการ คือ

- การฟื้นกลับหรือการคืนสภาพ (**Spontaneous Recovery**) เมื่อเกิดการดับสูญของการตอบสนอง (**Extinction**) แล้วเว้นระยะการวางเงื่อนไขไปสักระยะหนึ่ง เมื่อให้ **CS** จะเกิด **CR** โดยอัตโนมัติ

บทที่ ๒

ผลจากการทดลอง **Pavlov** สรุปหลักเกณฑ์ของการเรียนรู้ได้ 4 ประการ คือ

- การแผ่ขยาย หรือ การสรุปความ (**Generalization**) หลังจากเกิดการตอบสนองที่มีเงื่อนไข (**CR**) แล้ว เมื่อให้สิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข (**CS**) ที่คล้ายคลึงกัน จะเกิดการตอบสนองแบบเดียวกัน

บทที่ ๒

ผลจากการทดลอง **Pavlov** สรุปหลักเกณฑ์ของการเรียนรู้ได้ 4 ประการ คือ

- การจำแนกความแตกต่าง (**Discrimination**)
เมื่อให้สิ่งเร้าใหม่ที่แตกต่างจากสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข จะมีการจำแนกความแตกต่างของสิ่งเร้า และมีการตอบสนองที่แตกต่างกันด้วย

บทที่ ๒

- ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ Skinner นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้ทำการทดลองด้านจิตวิทยาการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การเรียนรู้ที่มีการตอบสนองแบบแสดงการกระทำ สกินเนอร์ได้แบ่ง พฤติกรรมของสิ่งมีชีวิตไว้ 2 แบบ คือ

บทที่ ๒

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์

- **Respondent Behavior** พฤติกรรมหรือการตอบสนองที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ หรือเป็นปฏิกิริยาสะท้อน (**Reflex**) ซึ่งสิ่งมีชีวิตไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ เช่น การกระพริบตา น้ำลายไหล หรือการเกิดอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ

บทที่ ๒

- ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์

Operant Behavior พฤติกรรมที่เกิดจากสิ่งมีชีวิตเป็นผู้กำหนด หรือเลือกที่จะแสดงออกมา ส่วนใหญ่จะเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกในชีวิตประจำวัน เช่น กิน นอน พุด เดิน ทำงาน ขับรถ ฯลฯ.

บทที่ ๒

การเรียนรู้ตามแนวคิดของสกินเนอร์ เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองเช่นเดียวกัน แต่สกินเนอร์ให้ความสำคัญต่อการตอบสนองมากกว่าสิ่งเร้า จึงมีคนเรียกว่าเป็นทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบ **Type R** นอกจากนี้สกินเนอร์ให้ความสำคัญต่อการเสริมแรง (**Reinforcement**) ว่ามีผลทำให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทนถาวร ยิ่งขึ้นด้วย สกินเนอร์ได้สรุปไว้ว่า อัตราการเกิดพฤติกรรมหรือการตอบสนองขึ้นอยู่กับผลของการกระทำ คือ การเสริมแรง หรือการลงโทษ ทั้งทางบวกและทางลบ

บทที่ ๒

พฤติกรรม

การเสริม

การลงโทษแรง

ทางบวก

ทางลบ

ทางบวก

ทางลบ

ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น

ความถี่ของพฤติกรรมลดลง

บทที่ ๒

การนำหลักการมาประยุกต์ใช้

๑. การเสริมแรง และ การลงโทษ
๒. การปรับพฤติกรรม และ การแต่งพฤติกรรม
๓. การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป

บทที่ ๒

การเสริมแรงและการลงโทษ

การเสริมแรง คือการทำให้อัตราการตอบสนองหรือความถี่ของการแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นอันเป็นผลจากการได้รับสิ่งเสริมแรงที่เหมาะสม การเสริมแรงมี ๒ ทาง ได้แก่

๑. การเสริมแรงทางบวก เป็นการให้สิ่งเสริมแรงที่บุคคลพึงพอใจ มีผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมถี่ขึ้น
๒. การเสริมแรงทางลบ เป็นการนำเอาสิ่งที่บุคคลไม่พึงพอใจออกไป มีผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมถี่ขึ้น

บทที่ ๒

การลงโทษ คือ การทำให้อัศจรรย์ตอบสนองหรือความถี่ของ
การแสดงพฤติกรรมลดลง การลงโทษมี ๒ ทาง ได้แก่

๑. การลงโทษทางบวก เป็นการให้สิ่งเร้าที่บุคคลที่ไม่พึง
พอใจ มีผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมลดลง
๒. การลงโทษทางลบ เป็นการนำสิ่งเร้าที่บุคคลพึงพอใจ
หรือสิ่งเสริมแรงออกไป มีผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม
ลดลง

บทที่ ๒

การปรับปรุงพฤติกรรมและการแต่งพฤติกรรม

การปรับปรุงพฤติกรรม เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มาเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยใช้หลักการเสริมแรงและการลงโทษ

การแต่งพฤติกรรม เป็นการเสริมสร้างให้เกิดพฤติกรรมใหม่ โดยใช้วิธีการเสริมแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ละเล็กทีละน้อย จนกระทั่งเกิดพฤติกรรมตามต้องการ

บทที่ ๒

บทเรียนสำเร็จรูป

เป็นบทเรียน โปรแกรมที่นักการศึกษา หรือครูผู้สอนสร้างขึ้น ประกอบด้วย เนื้อหา กิจกรรม คำถามและคำตอบ การสร้างบทเรียน โปรแกรมใช้หลักของ **Skinner** คือ เมื่อผู้เรียนศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรม จบ ๑ บท จะมี คำถามย่อยให้ทดสอบความรู้ความสามารถ แล้วมีคำตอบ เป็นแรงเสริมให้อยากเรียนบทต่อไปอีก

บทที่ ๒

ทฤษฎีเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์ต่อเนื่อง

ธอร์นไคค์ นักจิตวิทยาการศึกษาชาวอเมริกัน ผู้ได้ชื่อว่า
เป็น"บิดาแห่งจิตวิทยาเกี่ยวกับสัตว์" เขาเชื่อว่า "คนเราจะ
เลือกทำในสิ่งก่อให้เกิดความพึงพอใจและจะหลีกเลี่ยงสิ่ง
ที่ทำให้ไม่พึงพอใจ"

บทที่ ๒

- จากการทดลองกับแมวเขาสรูปหลักการเรียนรู้ได้ว่า เมื่อเผชิญกับปัญหาสิ่งมีชีวิตจะเกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาแบบลองผิดลองถูก นอกจากนี้เขายังให้ความสำคัญกับการเสริมแรงว่าเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

กฎการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่สำคัญมี ๓ กฎ คือ

ก. กฎแห่งความพร้อม กฎข้อนี้มีใจความสรุปว่า

- เมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำแล้วได้ทำ เขาย่อมเกิดความพอใจ

- เมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำแล้วไม่ได้ทำ เขาย่อมเกิดความไม่พอใจ

- เมื่อบุคคลไม่พร้อมที่จะทำแต่เขาต้องทำ เขาย่อมเกิดความไม่พอใจ

กฎการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่สำคัญมี ๓ กฎ คือ

ข. กฎแห่งการฝึกหัด แบ่งเป็น 2 กฎย่อย คือ

- กฎแห่งการได้ใช้ มีใจความว่า พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะเข้มแข็งขึ้นเมื่อได้ทำบ่อย ๆ

- กฎแห่งการไม่ได้ใช้ มีใจความว่าพันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองจะอ่อนกำลังลง เมื่อไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่องมีการขาดตอนหรือ ไม่ได้ทำบ่อย ๆ

กฎการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ที่สำคัญมี ๓ กฎ คือ

ค. กฎแห่งผล

กฎนี้มีใจความว่า พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะเข้มแข็งหรืออ่อนกำลัง ย่อมขึ้นอยู่กับผลต่อเนื่องหลังจากที่ได้ตอบสนองไปแล้วรางวัล จะมีผลให้พันธะสิ่งเร้าและการตอบสนองเข้มแข็งขึ้น ส่วนการทำโทษนั้นจะไม่มีผลใด ๆ ต่อความเข้มแข็งหรือการอ่อนกำลังของพันธะระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง

บทที่ ๒

เทคนิคและกระบวนการเรียนรู้ในชั้น
เรียนและแหล่งเรียนรู้

การเรียนเก่งในที่นี้ หมายถึงเรียนเก่งกว่าเดิม กล่าวคือเมื่อนักศึกษาได้รับรู้วิธีการที่จะทำให้เรียนเก่งขึ้น และปฏิบัติได้ตลอดไป นักศึกษาผู้นั้นก็จะเข้าใจในบทเรียน และสอบได้คะแนนดีขึ้น การที่จะเรียนเก่งขึ้นได้นั้นต้องฝึกตนเองให้สัมพันธ์กับสิ่งเหล่านี้คือ

1. การแบ่งเวลา
2. การทำการบ้าน
3. วิธีทบทวนบทเรียน
4. ห้องสมุดกับการเรียนเก่ง
5. การดูหนังสือเตรียมสอบ
6. การพัฒนาความจำเพื่อให้เรียนเก่ง

บทที่ ๒

กระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา

กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้บุคคลเรียนรู้

บทที่ ๒

กระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา

แหล่งเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ห้องสมุด

ประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ

สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล

และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๒

กระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา

ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้

1. แหล่งการศึกษาตามอัธยาศัย
2. แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. แหล่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า แสวงหา
ความรู้ด้วยตนเอง
4. แหล่งสร้างเสริมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ
5. แหล่งสร้างเสริมความรู้ ความคิด วิจัยการและประสบการณ์

บทที่ ๒

ประเภทของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ จำแนกตามลักษณะที่ตั้งได้
ดังนี้

1. แหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียน
2. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

1. เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ วิทยาการ และสร้างเสริมประสบการณ์ ที่กว้างขวาง หลากหลาย
2. เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ
3. เพื่อจัดระบบและพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ และแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน
4. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

แหล่งเรียนรู้
ในโรงเรียน

- ห้องสมุดโรงเรียน
  - ศูนย์วิชากลุ่มสาระต่างๆ
  - ห้องสมุดเคลื่อนที่
  - มุมนักการอ่าน
  - มุมเรียนรู้...สู่ปัญญา
  - มุมหนังสือในห้องเรียน
  - ระเบียบความรู้
- ฯลฯ

- ศูนย์คอมพิวเตอร์
- ห้องมัลติมีเดีย
- ห้องอินเทอร์เน็ต
- ห้องโสตทัศนศึกษา

- ห้องเฉลิมพระเกียรติ
- ห้องจริยธรรม
- คลินิกรักษาคณิต

- สวนสมุนไพร
- สวนวรรณคดีไทย
- สวนสุขภาพ

วัตถุประสงค์ของการจัดแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

1. เป็นแหล่งการศึกษาตลอดชีวิตที่ประชาชนสามารถหาความรู้ต่างๆ ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา
2. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนและสังคม มีแหล่งการเรียนรู้เพื่อการศึกษาที่หลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย
3. เป็นเครื่องมือที่สำคัญของบุคคลแห่งการเรียนรู้ ในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬา สถานประกอบการ วัด ครอบครัว ชุมชน องค์การภาครัฐและภาคเอกชน แหล่งข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เป็นต้น

เคล็ดลับ 13 ประการ เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1. **รับผิดชอบ** รับผิดชอบต่อตนเอง ไม่ยอมจมูกคนอื่นหายใจ เป็นผู้ชนะจากความสามารถของตน
2. **เริ่มต้นดี** ช่วงเดือนแรกในรั้วมหาวิทยาลัย ถือเป็นช่วงวิกฤตของน้องใหม่ หากเริ่มต้นดี ความสำเร็จจะไม่อยู่ไกลเกินเอื้อม
3. **กำหนดเป้าหมายในการเรียนอย่างแน่วแน่** กำหนดเป้าหมายในการเรียนให้ชัดเจน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว และทุ่มเทความพยายามให้บรรลุเป้าหมายนั้น
4. **วางแผนและจัดการ** มีการวางแผน จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่ต้องทำ หากทำตารางเวลาเป็นรายสัปดาห์ได้ยิ่งดี

เคล็ดลับ 13 ประการ เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

5 มีวินัยต่อตนเอง เมื่อกำหนดเป้าหมาย วางแผน และจัดการ ตามข้อ 4 และ 5 แล้วต้องสัญญากับตนเองอย่างแน่วแน่ที่จะมีวินัย และปฏิบัติตาม

6 อย่าล่าสมัย วิทยาการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การค้นคว้าหาความรู้ ต้องอิงกับข้อมูลที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์

7 ฝึกฝนตนเองให้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ศึกษาข้อเสนอแนะในกลุ่มมือเล่มนี้ และฝึกทักษะการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ติดตัวตลอดไป

8 เตรียมพร้อมเพื่อเข้าสู่ชั้นเรียน เตรียมตัวเป็นผู้ใฝ่หาความรู้อย่างแท้จริง หากเป็นไปได้เตรียมอ่านเอกสารที่จะเรียนมาก่อนเข้าห้องเรียน

เคล็ดลับ 13 ประการ เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

- 9 มุ่งมั่น จดจ่อต่อบทเรียน มีสมาธิ สนใจ ตั้งใจ เวลาอาจารย์สอน ไม่เข้าเรียนเพื่อพูดคุยกัน ช่างกะต่าย รอเวลาเลิกชั้น
- 10 เป็นตัวของตัวเอง รู้จักคิดและทำ ด้วยความสามารถของตนเอง คิดเสมอว่าเราเป็นผู้หนึ่งที่มีศักยภาพสูง
- 11 มีความกระตือรือร้น ความสำเร็จเป็นของผู้ที่มีความริเริ่ม เป็นฝ่ายรุก ที่จะมุ่งหน้า และคว้าความสำเร็จเป็นของตน
- 12 มีสุขภาพดี อย่าลืมใส่ใจต่อสุขภาพร่างกาย กิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมสังคม วางแผนจัดเวลาต่อสิ่งเหล่านี้ให้พอเหมาะ
- 13 เรียนอย่างมีความสุข พยายามเก็บเกี่ยวความน่าสนใจในบทเรียน คิดเสมอว่าทุกวิชาน่าเรียนรู้ น่าสนุกทั้งนั้น แล้วท่านจะพบว่า เราก็เรียนอย่างมีความสุขได้

วิชาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บทที่ ๓/๒๕๕๖

บทที่ ๓

การใช้ห้องสมุด

วัตถุประสงค์

- บอกความหมายและความเป็นมาของห้องสมุดได้
- บอกความสำคัญและประเภทของห้องสมุดได้
- จำแนกระบบและการจัดเก็บห้องสมุดได้
- จำแนกทรัพยากรห้องสมุดได้

ขอบข่ายเนื้อหา

- ความหมายและความเป็นมาของห้องสมุด
- ความสำคัญและประเภทของห้องสมุด
- ระบบห้องสมุด
- แหล่งและทรัพยากรห้องสมุด

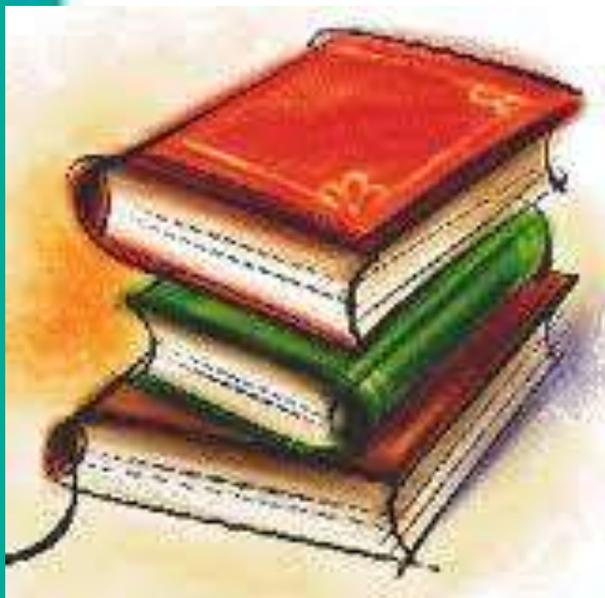
บทที่ ๓

ความหมายของห้องสมุด

สถานที่รวบรวมความรู้ทุกสาขาวิชา ซึ่งบันทึกไว้ในวัสดุสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และวัสดุที่ไม่ได้พิมพ์ เช่น วีดิทัศน์ วีดิโอ เทปเสียง โดยมี วิธีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกแก่ผู้เข้าใช้บริการของห้องสมุด และผู้ที่สนใจ บรรณารักษ์เป็นผู้ดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ

บทที่ ๓

บทที่ ๓

ความเป็นมาของห้องสมุด

บทที่ ๓

ห้องสมุดในประเทศไทยเริ่มมีครั้งแรกเมื่อใดไม่ปรากฏ แต่ในสมัยสุโขทัย มีการบันทึกเรื่องราวรวมถึงพระคัมภีร์ต่างๆ ลงบนใบลาน ซึ่งในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหง มหาราช ได้ทรงประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้นใช้เป็นครั้งแรก (พ.ศ. ๑๘๒๖) มีการจารึกลงบนแผ่นหินที่เราเรียกว่า ศิลาจารึกหลักที่ ๑ ซึ่งกลายมาเป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์ชิ้นแรกของไทย

ศิลาจารึก

บทที่ ๓

ต่อมามีการส่งสมณทูตไปศึกษาพระธรรมที่ลังกา
ศาสนาพุทธลัทธิลังกาวงศ์จึงเข้ามายังแผ่นดินสุวรรณภูมิ
ในต่อนั้น มีการจดบันทึกพระไตรปิฎกและคัมภีร์ลงบน
ใบลาน นำมาผูกเรียงด้วยเชือกแล้วพับเป็นทบ เรียกว่า
หนังสือใบลาน แล้วนำไปเก็บรักษาไว้ยังเรือนหรือหอที่
สร้างขึ้นโดยเฉพาะ เรียกกันว่า หอไตร จึงอาจจะอนุมาน
ได้ว่า หอไตรเหล่านั้นเองคือห้องสมุดแห่งแรกของไทย

หนังสือโบราณ

หอไตร

พระไตรปิฎก

บทที่ ๓

หลังจากที่มีอักษรไทยใช้ จึงได้มีการแต่ง
วรรณกรรมขึ้นมาหลายฉบับ อาทิ ไตรภูมิพระ
ร่วง (ทรงพระราชนิพนธ์โดยพระมหาธรรม
ราชาที่ ๑ (พญาสีไทย) ในปี พ.ศ. ๑๘๘๘)
สุภายิตพระร่วง ตำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์
เป็นต้น

บทที่ ๓

ในสมัยอยุธยา มีการแต่งวรรณกรรมมากมายหลาย
ฉบับ อาทิ โองการแข่งน้ำ ลิลิตพระลอ มหาชาติคำหลวง
 ฯลฯ และในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีการ
แต่งวรรณกรรมขึ้นมากมายจนกล่าวได้ว่าเป็นยุคทองของ
วรรณคดีไทย มีการสร้างหอไตรและหอเก็บหนังสือหรือที่
เรียกว่า หอหลวง ขึ้นภายในพระบรมมหาราชวังเพื่อเก็บ
หนังสือของทางราชสำนัก แต่ต่อมาถูกทำลายเมื่อครั้ง
เสียกรุง

บทที่ ๓

ล่องเข้าสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างหอพระมณเฑียรธรรม ไว้ภายในพระบรมมหาราชวังเพื่อเก็บพระไตรปิฎก สมัยแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้บูรณะปฏิสังขรณ์ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามฯ หรือวัดโพธิ์ ซึ่งเป็นวัดที่สร้างขึ้นตั้งแต่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามฯ หรือวัดโพธิ์

บทที่ ๓

โปรดเกล้าฯ ให้คัดเลือกสรรพตำราต่างๆ มาชำระและ
บันทึกใหม่ โดยบันทึกลงบนแผ่นศิลาและนำมาประดับไว้
ภายในวัด บ้างจารึกเป็นรูปเขียน รูปปั้น พร้อมจารึก
ความรู้ต่างๆ ลงไปประกอบ อาทิ ตำรายาโบราณ ตำรา
แพทย์โบราณ ตำรับการนวดแผนไทย จนกล่าวได้ว่าวัด
พระเชตุพนฯ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของไทย และยัง
ถือเป็นห้องสมุดประชาชนแห่งแรกของไทยอีกด้วย

ตำราการรักษาโรคสมัยก่อน
เพราะแต่ก่อนคนไทยยังอ่าน
หนังสือกันไม่ออก ก็ใช้รูปปั้นนี้
แหละค่ะสอนให้คนรู้ว่า
ถ้าเจ็บป่วยจะมีการทำ
กายภาพบำบัดยังไง

บทที่ ๓

ด้วยเหตุที่ในสมัยโบราณยังไม่มีเทคโนโลยีการพิมพ์
เอกสารทุกอย่างต้องใช้วิธีการบันทึกด้วยลายมือทั้งสิ้น
โดยบันทึกลงในสมุดไทยที่ทำจากใบลานหรือใบข่อย ตัด
เป็นแผ่นพับทบไปมาเรียกว่าสมุดข่อยหรือสมุดใบลาน
เมื่อบันทึกลงในสมุดดังกล่าวแล้วมีการจัดเก็บรวมกัน เราจึง
เรียกว่า ห้องสมุด แต่คำว่า ห้องหนังสือ หรือ หอหนังสือ
ก็มีปรากฏใช้ในสมัยอยุธยาตอนกลาง

สมุดข่อยหรือสมุดโบราณ

บทที่ ๓

ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ใน
พงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์ได้บันทึกไว้ว่า
“สมเด็จพระนารายณ์รับสั่งให้พระโหราธิบดีรวบรวม
กฎหมายเหตุที่มีอยู่ในหอหนังสือมาเรียบเรียงเป็น
พงศาวดาร” แต่ถึงกระนั้นคำว่า ห่องสมุด ก็ถูกบัญญัติขึ้น
โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และใช้กัน
สืบเนื่องมาแม้ว่าจะมีเทคโนโลยีการพิมพ์เข้ามาใน
ประเทศสยามแล้วก็ตาม

บทที่ ๓

ปี พ.ศ. ๒๔๔๘ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระบรมราชโองการประกาศจัดการ หอพระสมุด วชิรญาณ ให้เป็น หอสมุดสำหรับพระนคร หลังจากที่เสด็จทอดพระเนตรกิจการหอสมุดแห่งชาติอังกฤษและหอสมุดแห่งชาติฝรั่งเศส

บทที่ ๓

เมื่อเสด็จนิวัติพระนคร มีพระราชดำริว่า หอพระสมุดวชิรญาณนั้น เป็นหอพระสมุดสำหรับราชสกุล แม้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในทางวิชาการความรู้ยังไม่กว้างขวาง เพราะส่วนมากเป็นสมาชิกและอยู่ในวงแคบ หากขยายกิจการหอพระสมุดออกไปให้เป็น หอสมุดสำหรับพระนคร เพื่อพสกนิกรจะได้แสวงหาประโยชน์ต่างๆ ได้จากการอ่านหนังสือ คงจะเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

บทที่ ๓

ปี พ.ศ. ๒๔๖๕ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้แยกหอพระสมุดวชิรญาณ
สำหรับพระนครออกเป็น ๒ หอ คือ หอพระสมุด
วชิราวุธ ตั้งอยู่ที่ตึกถาวรวัตถุให้เป็นที่เก็บหนังสือ
ฉบับพิมพ์และ หอพระสมุดวชิรญาณ ให้ใช้เป็นที่
เก็บหนังสือฉบับตัวเขียน

บทที่ ๓

ปัจจุบันหอสมุดแห่งชาติเปลี่ยนมาใช้
ชื่อ “สำนักหอสมุดแห่งชาติ” สังกัดกรม
ศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ตั้งอยู่บริเวณ
ท่าवासูกกรี ถนนสามเสน เขตดุสิต

สำนักหอสมุดแห่งชาติ

บทที่ ๓

วัตถุประสงค์พื้นฐานของห้องสมุดโดยทั่วไป มี 5 ข้อ
ดังนี้

1. เพื่อการศึกษา ห้องสมุดเป็นแหล่งสะสมวิทยาการที่สำคัญ เพื่อสนองความต้องการทางการศึกษาของมนุษย์ ส่งเสริมการศึกษา พัฒนาการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ

บทที่ ๓

2. เพื่อความรู้ ในยุคข่าวสารในปัจจุบัน มนุษย์
ทุกคนต้องมีความสนใจใฝ่รู้ ข้อมูลข่าวสารและ
วิทยาการสมัยใหม่ ทั้งภายในและภายนอก
ประเทศ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านมีความรอบรู้ทัน
เหตุการณ์

บทที่ ๓

3. เพื่อการค้นคว้าวิจัย การค้นคว้าวิจัยเป็นกระบวนการที่สำคัญของการแสวงหาความรู้อย่างมีหลักการ ทำให้เกิดการค้นพบใหม่ๆ และความแตกฉานของศาสตร์แขนงต่างๆ ใช้เป็นเครื่องมือช่วยแก้ไขปัญหาสังคม หวังสมุดต้องสะสมผลงานการค้นคว้าวิจัยทั้งในอดีต และสะสมวิทยาการต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้การค้นคว้าวิจัยบรรลุเป้าหมาย

บทที่ ๓

4. เพื่อความจรรโลงใจ ห้องสมุดจะต้อง
สะสมทรัพยากรไว้ทุกประเภท ซึ่งอ่านแล้วจะ
ได้นำมาศึกษา ช่วยให้เกิดความสร้างสรรค์ เกิด
แรงบันดาลใจ มีความปรารถนาที่จะสร้างสิ่ง
ใหม่ๆ ที่เป็นของตนเองขึ้นมาได้

บทที่ ๓

5. เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ โดยถือ
การอ่านเป็นงานอดิเรก เป็นความบันเทิง เป็น
การพักผ่อนหย่อนใจที่มีคุณค่า เป็นการใช้เวลา
ว่างให้เป็นประโยชน์

บทที่ ๓

ความสำคัญของห้องสมุด

1. ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และวิชาการต่าง ๆ ที่นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลา

บทที่ ๓

2. ห้องสมุดเป็นแหล่งที่นักศึกษา

สามารถเลือกหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้
อย่างหลากหลาย ตามความสนใจและ
ความต้องการของตนเอง

บทที่ ๓

3. ห้องสมุดช่วยให้นักศึกษาเป็นผู้ที่
ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากข้อมูล
ข่าวสาร ความรู้ และวิชาการต่าง ๆ เกิดขึ้น
ใหม่ตลอดเวลา

บทที่ ๓

4. ห้องสมุดช่วยให้นักศึกษาเกิด

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เกิดนิสัยรักการ

อ่าน และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เกิด

ความรู้อันเป็นรากฐานในการค้นคว้าวิจัย

สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

บทที่ ๓

5. ห้องสมุดช่วยปลูกฝังให้นักศึกษา
เป็นพลเมืองดี เป็นนักประชาธิปไตย มี
จรรยาบรรณรู้จักปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์
ของสังคม มีความรับผิดชอบ รู้เท่าทันโลก

บทที่ ๓

ประเภทของห้องสมุด

ในปัจจุบันแบ่งออกไปตามหน้าที่เป็นประเภทต่างๆ 5 ประเภท คือ

ห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย

หอสมุดแห่งชาติ

ห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดเฉพาะ

บทที่ ๓

ระบบห้องสมุด

ระบบดีวอี้ เป็นระบบที่นิยมใช้กันแพร่หลายในห้องสมุดขนาดเล็กและขนาดกลางที่มีหนังสือทั่วไปหลายประเภทไม่จำกัดสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง

บทที่ ๓

การจัดหมู่หนังสือระบบสภาอเมริกัน

บรรณารักษ์ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันเป็นผู้คิดขึ้น
ซึ่งเป็นระบบที่จะแก้ไขเพิ่มเติมหมวดหมู่วิชาการ
ใหม่ๆ ได้โดยง่าย นิยมแพร่หลายในห้องสมุดขนาดใหญ่

บทที่ ๓

แหล่งและทรัพยากรห้องสมุด

ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์
วิทยาศาสตร์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวน
พฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์
การกีฬา สถานประกอบการ วัด ครอบครัว ชุมชน
องค์การภาครัฐและภาคเอกชน แหล่งข้อมูล ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เป็นต้น

บทที่ ๓

การเข้าถึงทรัพยากรห้องสมุด

เครื่องมือในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากร คือ สิ่งที่ห้องสมุดพยายามช่วย
ผู้ใช้เข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่ต้องการ ได้อย่างแม่นยำ และรวดเร็ว ซึ่งมี
หลายรูปแบบ นับตั้งแต่การตีพิมพ์นิตยสารต่าง ๆ การกำหนดเลขเรียก
หนังสือ บัตรรายการ และบัตรบรรณนิวารสาร เป็นต้น กลุ่มมือต่าง
ๆ เหล่านี้ จะเป็นตัวนำพาให้ผู้ใช้สามารถค้นหาวัสดุที่ต้องการได้สะดวก
รวดเร็ว และถูกต้อง ด้วยเหตุนี้ผู้ใช้บริการจึงควรให้ความสนใจใน
“เครื่องมือ” ที่ห้องสมุดจัดทำไว้เป็นพิเศษ ที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

1. บัตรรายการหนังสือ

2. บรรณนิวารสาร

เลขเรียก

หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง // นามสกุล,

// ชื่อเรื่อง / ชื่อเรื่องย่อ / ข้อความเพิ่มเติม

ผู้แต่งและชื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ. // ครั้งที่พิมพ์.

สถานที่พิมพ์ : / สำนักพิมพ์, / ปีที่พิมพ์.

// จำนวนหน้าหรือเล่ม. // ภาพประกอบ. // (ชื่อชุด.)

// โฉด.

// สารบัญ. ถ้ามี

// แนวสืบค้น

ธรรมวิทย์ เทอดอุดมธรรม. "การกู้เงินไอเอ็มเอฟ ข้อสังเกต
บางประการ" วิพจน์เศรษฐกิจ

5, 4 (ก.ค.-ค.ค. 2540) : 55-58.

1. การกู้ยืม 2. องค์การระหว่างประเทศ

บัตรรายการหนังสือ

หมายความว่ารายการหรือบัญชี ของหนังสือและวัสดุใน ห้องสมุด ที่บันทึกไว้ ในบัตร รายการเหล่านั้น จะบันทึกลักษณะ ต่าง ๆ ที่สำคัญของหนังสือแต่ละเล่มหรือวัสดุห้องสมุดแต่ละชิ้น เช่น ชื่อผู้แต่ง หรือผู้รับผิดชอบ ชื่อเรื่องรายละเอียดเกี่ยวกับการ พิมพ์ ลักษณะของหนังสือหรือ วัสดุเป็นต้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ สำหรับผู้ใช้ห้องสมุด บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ค้นหา หนังสือและวัสดุห้องสมุดที่ต้องการ ได้โดยรวดเร็ว

บรรณนิเวศ

หมายถึงสิ่งบ่งชี้ไปยังแหล่งข้อมูล ซึ่งอาจจะเป็นส่วนหนึ่งของหนังสือ หรือเป็นหนังสือ ที่ให้รายการที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อหัวข้อ คำศัพท์ หัวเรื่อง ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หรือรายการอื่นๆที่มีความสำคัญ ว่าอยู่หน้าใดในหนังสือเล่มเดียวกัน หรืออยู่ในหนังสือเล่มใด บรรณนิเวศเล่มใด ความสำคัญของบรรณนิเวศ คือช่วยในการค้นหาสารนิเทศได้สะดวกและรวดเร็ว

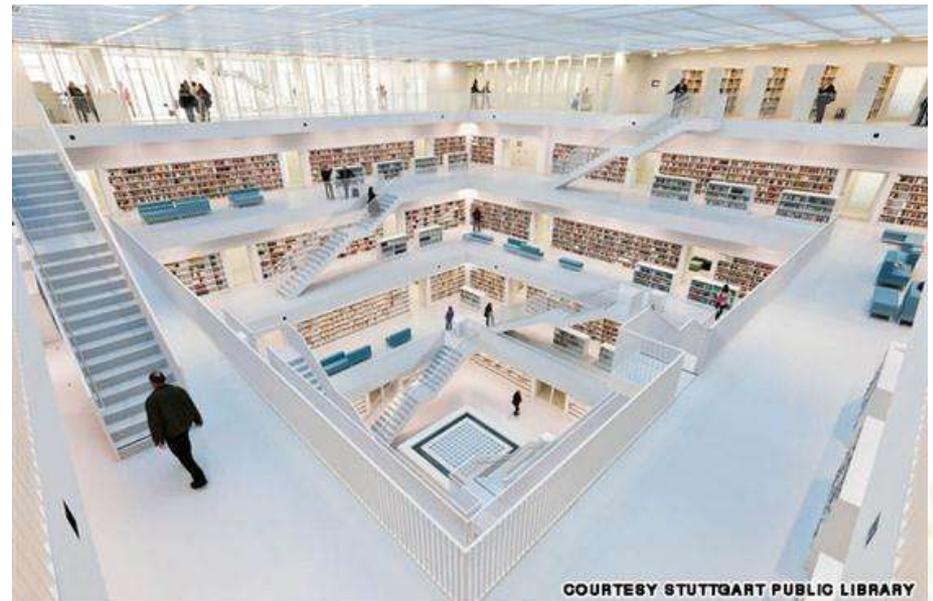
สุด ยอด ห่องสมุด ที่ สวย ที่สุด

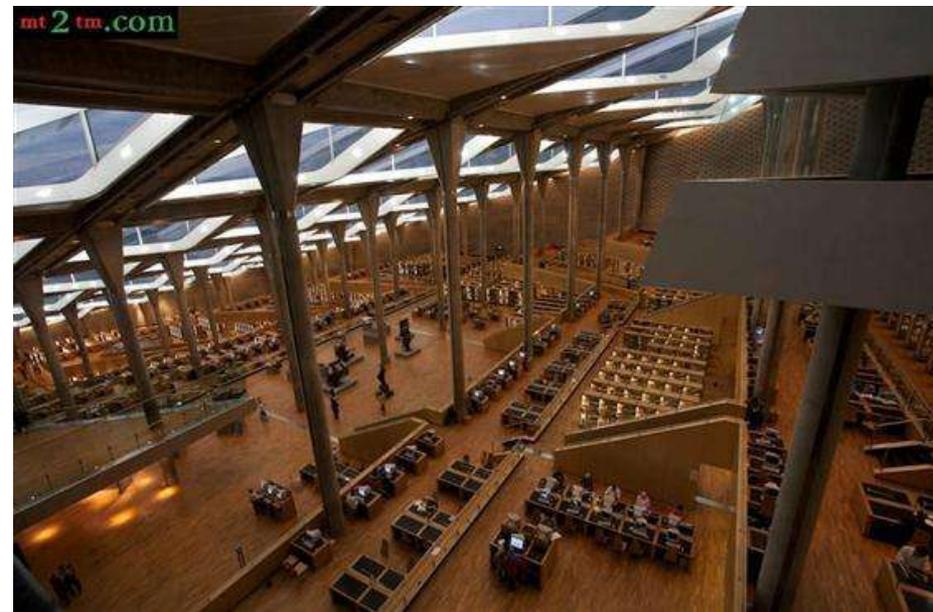
อันดับ 7. Bishan Public Library ประเทศ สิงคโปร์

อันดับ 6. Stuttgart City Library: Stuttgart ประเทศเยอรมนี

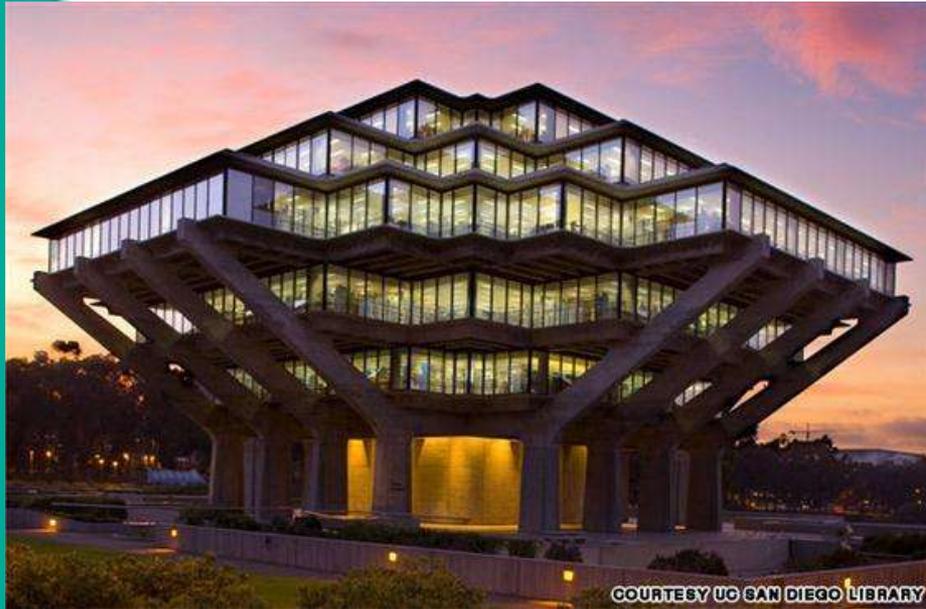
อันดับ 5. Bibliotheca Alexandrina: Alexandria ประเทศอียิปต์

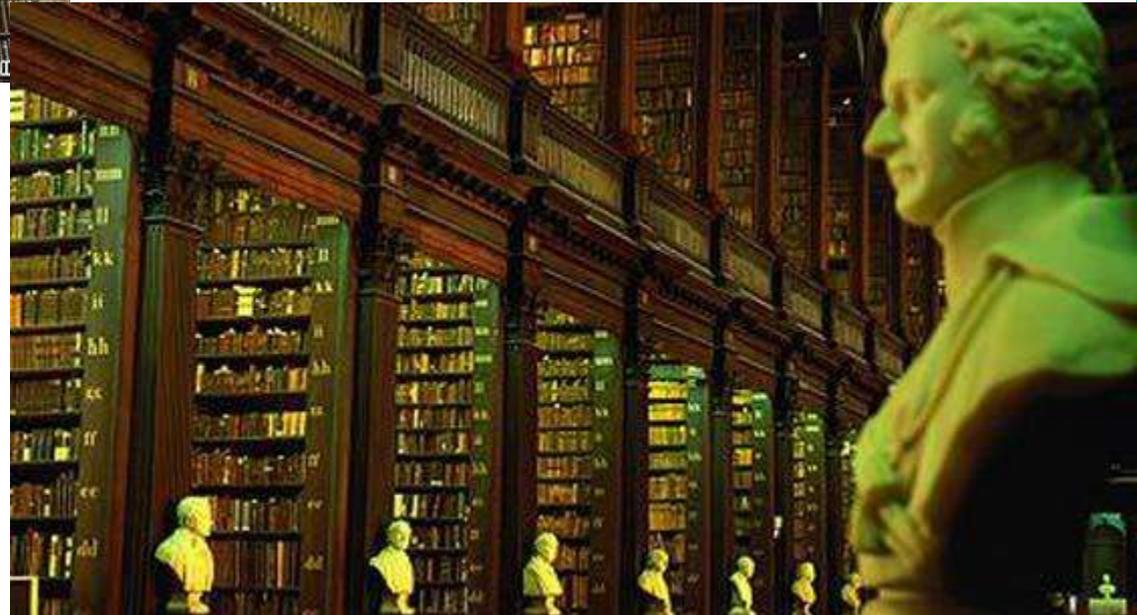
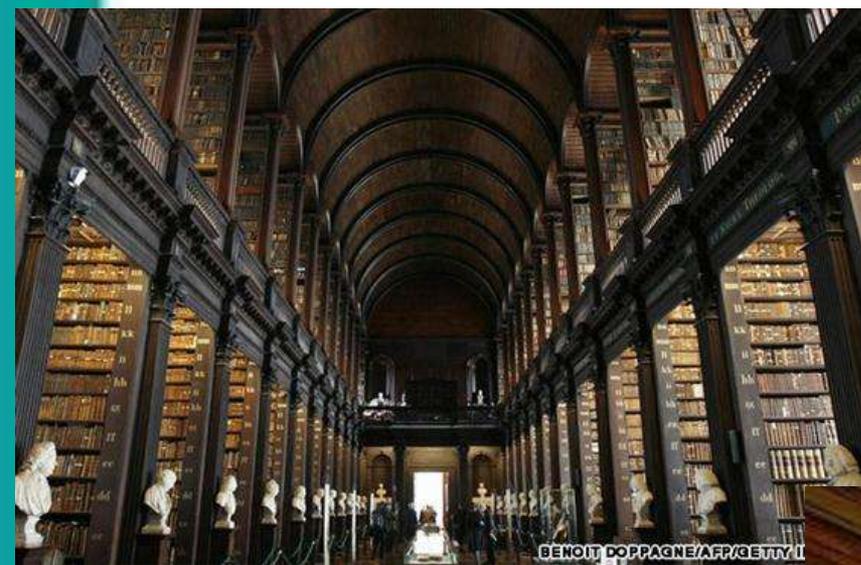
อันดับ 4. TU Delft Library ประเทศ เนเธอร์แลนด์

อันดับ 3. Geisel Library, University of California ประเทศสหรัฐอเมริกา

อันดับ 2. Trinity College Library ประเทศ ไอร์แลนด์

อันดับ 1. Central Library: Seattle ประเทศ สหรัฐอเมริกา

วิชาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บทที่ ๔/๒๕๕๖

บทที่ ๔

การสืบค้นทางInternet

วัตถุประสงค์

- บอกความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตได้
- อธิบายรูปแบบการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตได้
- ใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้
- เลือกใช้แหล่งข้อมูลในการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม
- นำจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบค้นอินเทอร์เน็ตไปใช้ได้

ขอบข่ายเนื้อหา

- ความหมายและความสำคัญของการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
- รูปแบบการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
- แหล่งข้อมูลในการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
- วิธีการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล
- ประโยชน์ในการใช้อินเทอร์เน็ต
- จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

บทที่ ๔

อินเทอร์เน็ต หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ที่มีการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายหลายๆ เครือข่ายทั่วโลก โดยใช้ภาษาที่ใช้สื่อสารกันระหว่างคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า โพรโทคอล (Protocol) ผู้ใช้เครือข่ายนี้สามารถสื่อสารถึงกันได้ในหลายๆ ทาง อาทิเช่น อีเมล เว็บบอร์ด และสามารถสืบค้นข้อมูลและข่าวสารต่างๆ รวมทั้งคัดลอกแฟ้มข้อมูลและ โปรแกรมมาใช้ได้

บทที่ ๔

e-mail เป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยผ่านระบบโทรคมนาคม
ข่าวสารหรือข้อความของ **e-mail** จะเป็นไฟล์ประเภทข้อความ อย่างไรก็ตามสามารถส่งไฟล์ประเภทอื่น เช่น ไฟล์ประเภทภาพหรือเสียง

เว็บบอร์ด

My Community Service Webboard simple machines forum

วันที่ 02 มิถุนายน 2551, 12:00:13 PM

คุณกำลังล็อกอิน, กรุณาอย่าไปไหน กรุณาอย่ากดปุ่ม หรือ กดออกจอก่อน

admin

เข้าสู่ระบบด้วยบัญชีผู้ใช้ของคุณ และจะสะดวกกว่าในการใช้งาน

Google Custom Search

My Community Service Webboard

ข่าว

มีหน้าที่คอยรับแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประกวดการประกวดสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม "นวัตกรรมเพื่อประเทศไทย" โดยทีมของ "วิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี"

กระทู้ทั้งหมด 17

- > ชมรมรถจักรยานยนต์ เมา ขับสก๊อต ขับคิกบอร์ด ขับมอเตอร์ไซค์ โดย administrator [General Discussion] วันที่ 17 พฤษภาคม 2551, 05:25:17 AM
- > ข่าวความเคลื่อนไหว (โพส) โดย administrator [General Discussion] วันที่ 12 พฤษภาคม 2551, 02:38:00 PM
- > Re: คุณกำลังล็อกอินเข้าสู่เว็บบอร์ด ThaiMeBoard.com โดย administrator [General Discussion] วันที่ 11 พฤษภาคม 2551, 06:31:48 PM
- > มีหน้าที่คอยรับแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับ ThaiMeBoard.com โดย administrator [General Discussion] วันที่ 11 พฤษภาคม 2551, 03:03:36 PM

หมวดหมู่ทั่วไป

	General Discussion กระทู้ทั้งหมด 17 ข้อความ 17 ข้อความ	5 กระทู้ 4 ข้อความ	กระทู้ใหม่โดย administrator โพสเมื่อ 17 พฤษภาคม 2551, 05:25:17 AM
--	--	-----------------------	--

Community Service Webboard - simplemachines

สถิติการใช้งานฟอรัม

5 กระทู้ ใน 4 หัวข้อ โดย 2 สมาชิก. สมาชิกที่โพส: administrator (โพส 5 ข้อความ)
กระทู้ที่โพส: "คุณกำลังล็อกอินเข้าสู่เว็บบอร์ด ThaiMeBoard.com" (วันที่ 17 พฤษภาคม 2551, 05:25:17 AM)
ดูกระทู้ล่าสุดทั้งหมด

ผู้ใช้ที่ใช้งานขณะนี้

2 บุคคลทั่วไป, 0 สมาชิก

เข้าสู่ระบบ (ยังไม่มีผู้ใช้งาน)

	ชื่อผู้ใช้งาน:	รหัสผ่าน:	ระยะเวลาที่คงอยู่ในระบบ (นาที):	ทดสอบระบบการล็อกอินของคุณ
	admin	*****	60	<input type="button" value="เข้าสู่ระบบ"/>

© 2011, ThaiMeBoard | พัฒนาโดย Simple Machines LLC (S.M.C.) | มีหน้าที่คอยรับแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับโครงการประกวดการประกวดสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม "นวัตกรรมเพื่อประเทศไทย"

ค้นหาเว็บไซต์ ThaiMeBoard.com

บทที่ ๔

เว็บบอร์ด (ภาษาอังกฤษ: webboard, web board) มีชื่อเรียกอีกอย่างว่า "ฟอรั่ม" เป็นเว็บไซต์ชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยทั่วไปผู้ใช้งานจะเรียกว่า "เว็บบอร์ด" เป็นส่วนใหญ่ เว็บไซต์ทั่ว ๆ ไปที่เปิดให้ผู้ใช้งานได้แสดงความคิดเห็น หรือใช้งาน จะมีเว็บบอร์ดอยู่ในเว็บไซต์ เพื่อเป็นตัวกลางในการใช้งานของผู้ใช้งานนั่นเอง

โปรแกรม

บทที่ ๔

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (อังกฤษ: computer program) คือ กลุ่มชุดคำสั่งที่ใช้อธิบายชิ้นงาน หรือกลุ่มงานที่จะประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์อาจหมายถึง ซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน หรือโปรแกรม โปรแกรมคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่นั้นเป็นชุดคำสั่งที่ออกแบบตามขั้นตอนวิธี โดยปกติแล้วเขียนโดยโปรแกรมเมอร์ หรือไม่ก็สร้างโดยโปรแกรมอื่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ชุดหนึ่ง ๆ อาจเขียนขึ้นด้วยระบบรหัสหรือที่เรียกว่า ภาษาเครื่อง ซึ่งมักเขียนได้ยากและเหมาะกับช่างเทคนิคเฉพาะทาง ภายหลังจึงได้มีการสร้างภาษาโปรแกรมที่ใกล้เคียงภาษามนุษย์มากขึ้น เช่น ภาษาแอสเซมบลี (Assembly) ภาษาซี (C) ภาษาโคบอล (COBOL) ภาษาเบสิก (BASIC) ภาษา C# ภาษาจาวา เป็นต้น

บทที่ ๔

ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ต มีความสำคัญต่อ
ชีวิตประจำวันของคนเรา หลายๆ ด้าน ทั้ง
การศึกษา พาณิชยกรรม ชุรกรรม วรรณกรรม และ
อื่นๆ ดังนี้

บทที่ ๔

ด้านการศึกษา

- สามารถใช้เป็นแหล่งค้นหาหาข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลด้านการบันเทิง ด้านการแพทย์ และอื่นๆ ที่น่าสนใจ
- ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะทำหน้าที่เสมือนเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่
- นักศึกษาในมหาวิทยาลัย สามารถใช้อินเทอร์เน็ต ติดต่อกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อค้นหาข้อมูลที่กำลังศึกษาอยู่ได้ ทั้งที่ข้อมูลที่เป็นข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหวต่างๆ เป็นต้น

บทที่ ๔

ด้านธุรกิจและการพาณิชย์

- ค้นหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจทางธุรกิจ
- สามารถซื้อขายสินค้า ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- ผู้ใช้ที่เป็นบริษัท หรือองค์กรต่าง ๆ ก็สามารถเปิด

ให้บริการ และสนับสนุนลูกค้าของตน ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ เช่น การให้คำแนะนำ สอบถามปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ลูกค้า แจกจ่ายตัวโปรแกรมทดลองใช้ (Shareware) หรือโปรแกรมแจกฟรี (Freeware) เป็นต้น

บทที่ ๔

ด้านการบันเทิง

- การพักผ่อนหย่อนใจ สันทนาการ เช่น การค้นหาวารสารต่าง ๆ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่เรียกว่า **Magazine o-nline** รวมทั้งหนังสือพิมพ์และข่าวสารอื่นๆ โดยมีภาพประกอบ ที่จอคอมพิวเตอร์เหมือนกับวารสาร ตามร้านหนังสือทั่วไป

- สามารถฟังวิทยุผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

- สามารถดึงข้อมูล (**Download**) ภาพยนตร์ตัวอย่าง ทั้งภาพยนตร์ใหม่ และเก่า มาดูได้

รูปแบบการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ในโลกไซเบอร์สเปซมีข้อมูลมากมายมหาศาล การที่จะค้นหาข้อมูลจำนวนมากมายังนี้เราไม่อาจจะคลิกเพื่อค้นหาข้อมูลพบได้ง่ายๆ จำเป็นจะต้องอาศัยการค้นหาข้อมูลด้วยเครื่องมือค้นหาที่เรียกว่า **Search Engine** เข้ามาช่วยเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว เว็บไซต์ที่ให้บริการค้นหาข้อมูลมีมากมายหลายที่ทั้งของคนไทยและ ถ้าเราเปิดไปที่หน้าจ้ออาจจะต้องเสียเวลาในการค้นหา และอาจหาข้อมูลที่เราต้องการไม่พบ การที่เราจะค้นหาข้อมูลให้พบอย่างรวดเร็วจึงต้องพึ่งพา **Search Engine Site** ซึ่งจะทำหน้าที่รวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ต่างๆ เอาไว้ โดยจัดแยกเป็นหมวดหมู่ ผู้ใช้งานเพียงแต่ทราบหัวข้อที่ต้องการค้นหาแล้ว ป้อน คำหรือข้อความของหัวข้อนั้นๆ ลงไปในช่องที่กำหนด คลิกปุ่มค้นหา เท่านั้น รอสักครู่ข้อมูลอย่างย่อๆ และรายชื่อเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องจะปรากฏให้เราเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมได้ทันที

รูปแบบการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

1. **เว็บไซต์ (Website)** หมายถึง ที่ตั้งเครือข่ายข้อมูลที่เชื่อมโยงติดต่อกันได้ทั่วทุกมุมโลก โดยการค้นหาข้อมูลในแต่ละเว็บไซต์จะต้องทราบชื่อเว็บไซต์ที่เราต้องการหาข้อมูลนั้น ๆ หรือสามารถค้นหาเว็บไซต์ที่เราต้องการค้นคว้าผ่านทางเว็บไซต์ที่เปิดบริการให้ค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาไทยได้ที่

www.google.com www.yahoo.com www.sanook.com

เป็นต้น

1.1 การค้นหาข้อมูลในเว็บไซต์ตามคำหลัก จะต้องอาศัยการประมวลข้อมูลที่ต้องการค้นหาออกมาเป็นคำหลัก (**keyword**) ให้ได้ก่อน

1.2 การสืบค้นข้อมูลในเว็บไซต์ตามหมวดหมู่ที่ทางเว็บไซต์ได้แบ่งหมวดหมู่ไว้อย่างชัดเจนทำให้สะดวกมากขึ้น โดยการจัดหมวดหมู่ของแต่ละเว็บไซต์จะแตกต่างกัน

รูปแบบการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

2. ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดประเภทนี้จะแตกต่างจากห้องสมุดทั่วไปเพราะสามารถใช้บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต การค้นหาข้อมูลสะดวก รวดเร็ว โดยสามารถค้นคว้าได้จากชื่อเรื่อง หัวเรื่อง ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) เลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (ISSN) สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ เป็นต้น ซึ่งการค้นคว้าในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์สามารถระบุข้อมูลหรือเงื่อนไขเฉพาะได้ชัดเจน เช่น ต้องการทราบผลงานของสุนทรภู่ เฉพาะเกี่ยวกับนิราศก็สามารถระบุเงื่อนไขที่เกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง คือ สุนทรภู่ และระบุหัวข้อเรื่อง คือ นิราศ ระบบสามารถประมวลผลงานของสุนทรภู่เฉพาะเรื่องที่เป็นนิราศเท่านั้น

รูปแบบการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3. **ฐานข้อมูลออนไลน์** ฐานข้อมูล คือ แหล่งจัดเก็บข้อมูลหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง หรือหลายหัวข้อที่รวบรวมมาจากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง จำนวนข้อมูลในฐานข้อมูลมักมีมากมายนับหมื่น แสน หรือล้านรายการ

ออนไลน์ (**online**) เป็นคำทับศัพท์ หมายถึง การเชื่อมโยงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ให้ได้ตรงตามความต้องการ อาจใช้เทคนิคง่าย ๆ เข้าช่วย ดังนี้

1. ทำความเข้าใจความหมายของคำเชื่อมที่สำคัญ 3 คำ คือ

"และ" ใช้เพื่อจำกัดขอบเขตของข้อมูลให้แคบลง

ตัวอย่าง ระบุว่า "ว.วินิจฉัยกุล" และ "เรื่องสั้น" ข้อมูลที่ได้จะเน้นข้อมูลของ ว.วินิจฉัยกุล เฉพาะที่เกี่ยวกับเรื่องสั้นเท่านั้น จะไม่ปรากฏเรื่องราวด้านอื่น ๆ เลย

"หรือ" ใช้เพื่อเพิ่มขอบเขตของข้อมูลให้กว้างขึ้น

ตัวอย่าง ระบุว่า "ว.วินิจฉัยกุล" หรือ "ทมยันตี" ข้อมูลที่ได้จะเน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ว.วินิจฉัยกุล และทมยันตี ทั้งหมดที่มีอยู่ในฐานข้อมูลนั้น

"ไม่" ใช้เพื่อลดขอบเขตของข้อมูล

ตัวอย่าง ระบุว่า "ว.วินิจฉัยกุล" ไม่ "ประวัติ" ข้อมูลที่ได้จะเน้นเรื่องราวของ ว.วินิจฉัยกุลทุกด้าน จะไม่มีเรื่องเกี่ยวกับประวัติชีวิตของ ว.วินิจฉัยกุล เลย

2. ใช้สัญลักษณ์ หากไม่ทราบวิธีสะกดคำที่ถูกต้อง

เครื่องหมายคำถาม ?

ใช้แทนอักษร 1 ตัว

เครื่องหมายดอกจัน*

ใช้แทนอักษรหลายตัว

ตัวอย่าง ต้องการค้นเรื่องวิญญาณ แต่ไม่แน่ใจ

หรือไม่ทราบว่าตัวสะกดเป็น ณ หรือ น ให้พิมพ์ "วิญญาณ?"

ต้องการค้นเรื่อง ปัญจวัคคีย์ แต่ไม่แน่ใจตัวการ์นต์ให้
พิมพ์ ปัญจวัคคี*

3. ฐานข้อมูลอีริก (ERIC database) ซึ่งเป็น

ฐานข้อมูลด้านการศึกษาให้ใช้คำว่า **NEAR** สำหรับการค้นที่
รวมคำที่ใกล้เคียงกับคำที่ต้องการด้วย

แหล่งข้อมูลในการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

ในยุคแห่งเทคโนโลยีมีข้อมูลมากมายมหาศาลที่จะให้เรา
สืบค้น การที่จะค้นหาข้อมูลจำนวนมากมายังนี้เราไม่อาจจะ
กดคลิกเพื่อค้นหาข้อมูลให้พบได้ง่ายๆ จึงจำเป็นจะต้องอาศัยการ
ค้นหาข้อมูลด้วยเครื่องมือค้นหาที่เรียกว่า **Search
Engine** เข้ามาช่วยเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว เว็บไซต์ที่
ให้บริการค้นหาข้อมูลมีมากมายหลายที่ทั้งของคนไทยและ
ต่างประเทศ และในที่นี้จะขอยกตัวอย่างวิธีการการสืบค้นข้อมูล
บนอินเทอร์เน็ต 5 วิธี ได้แก่

1. การสืบค้นข้อมูล โดยใช้ www.google.com

- เข้าไปที่ www.google.com
- พิมพ์คำที่ต้องการลงไป ตัวอย่าง พิมพ์คำว่า ความหมายของอินเทอร์เน็ต ลงไปในช่องค้นหา และเมื่อพิมพ์คำที่ต้องการค้นหาเสร็จแล้วให้กด ค้นหาด้วยGoogle
- การแสดงผลบนหน้าจอจะปรากฏรายชื่อเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำที่เราค้นหา โดยเรียงลำดับจากคำที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด
- เราสามารถเลือกเว็บไซต์ใดเว็บไซต์หนึ่งที่เราต้องการ แล้วเปิดดูได้ทันที หากไม่ตรงกับที่ต้องการก็คลิกเมาส์ไปที่ปุ่ม **Back** เพื่อกลับไปหน้าจอเดิมอีกครั้งแล้วเลือกเว็บไซต์อื่นๆใหม่

ความหมายของอินเทอร์เน็ต การค้นหา เครื่องมือ

ค้นหาด้วย Google ดีใจจัง ค้นแล้วเจอเลย

Google.co.th ที่อยู่ในภาษา: English

2. การสืบค้นรูปภาพ โดย ใช้ www.google.com

- เข้าไปที่ www.google.com
- กดที่เปลี่ยนหมวดหมู่บริเวณด้านบนซ้ายมือ จาก เว็บ เป็น รูปภาพ
- พิมพ์คำที่ต้องการลงไป ตัวอย่าง พิมพ์คำว่า คอมพิวเตอร์ ลงไปในช่องค้นหา และเมื่อพิมพ์คำที่ต้องการค้นหาเสร็จแล้วให้กดปุ่ม ค้นหาภาพ
- การแสดงผลบนหน้าจอจะปรากฏรูปภาพจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำที่เราค้นหา โดยเรียงลำดับจากคำที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด
- เราสามารถเลือกดูรูปภาพจากเว็บไซต์ใดเว็บไซต์หนึ่งที่เราต้องการได้ และหากไม่ตรงกับที่ต้องการก็คลิกเมาส์ไปที่ปุ่ม **Back** เพื่อกลับไปหน้าเดิมอีกครั้งแล้วเลือกรูปภาพอื่นๆใหม่

Google รูปภาพ - Mozilla Firefox

File Edit View History Bookmarks Tools Help

<http://www.google.co.th/imghp?hl=th&tab=wi&q=คอมพิวเตอร์>

[Most Visited](#)
[Google](#)
[Free Hotmail](#)
[Facebook](#)
[Loading...](#)
[::: AUA :::](#)
[Customize Links](#)
[Windows](#)
[Homedd.com](#)
[Wi](#)

Google รูปภาพ

[เว็บ รูปภาพ](#)
[แผนที่](#)
[แปลภาษา](#)
[กูรู](#)
[บล็อก](#)
[Gmail](#)
[เพิ่มเติม](#)

เปลี่ยนหมวดหมู่เป็น [ค้นหารูปภาพ](#)

Google
รูปภาพ

คอมพิวเตอร์

ค้นหาภาพ

การค้นห

หมวดหมู่ของรูปภาพ: [ของอร่อย](#) [อาร์ต&ดีไซน์](#) [สัตว์และพืช](#) [วิวทิวทัศน์](#) [เกม&การ์ตูน](#)

[โปรแกรมโฆษณา](#) - [ทางออกทางธุรกิจ](#) - [เกี่ยวกับ Google](#) ทั้งหมด

3. การสืบค้นข้อมูล ในรูปแบบ Index Directory

- วิธีการค้นหาข้อมูลแบบ **Index** ข้อมูลจะมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากกว่าการค้นหาข้อมูลด้วยวิธี **SearchEngine** การค้นหาข้อมูลแบบ **Index** จะมีการคัดแยกข้อมูลออกมาเป็นหมวดหมู่ และจัดแบ่งแยก **Web site** ต่างๆออกเป็นประเภท
- วิธีการใช้งาน เราสามารถที่จะคลิกเลือกข้อมูลที่ต้องการจะดูได้เลยใน **Web Browser**
- จากนั้นหน้าจอก็จะแสดงรายละเอียดของหัวข้อปลีกย่อยที่ลิงก์มาอีกระดับหนึ่ง ปรากฏขึ้นมาให้เราเลือกอีก ส่วนจะแสดงออกมามากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับขนาดของฐานข้อมูลใน **Index** ว่าในแต่ละประเภทจัดรวบรวมเก็บเอาไว้มากน้อยเพียงใด
- เมื่อเราเข้าไปถึงฐานข้อมูลประเภทย่อยที่เราสนใจแล้ว จะมีการแสดงรายชื่อของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ประเภทของข้อมูลนั้นๆออกมา หากเราสนใจเอกสารใดหรือต้องการอยากที่จะชม ก็สามารถคลิกลงไปยัง **Link** เพื่อขอเชื่อมต่อทางไซท์ก็จะนำเอาผลของข้อมูลดังกล่าวออกมาแสดงผลทันที
- นอกจากนี้เว็บไซต์ที่แสดงออกมานั้นทางผู้ให้บริการยังได้เรียงเรียงเว็บไซต์ โดยนำเอาเว็บไซต์ที่มีความเกี่ยวข้องมากที่สุดไว้ตอนบนสุดของรายชื่อที่แสดง

เว็บไทยต้องลอง :

ศูนย์รวมข้อมูลของนาย

ณธชัย

ศูนย์แจ้งข้อมูลของหายในไทย ใครทำอะไรหาย หรือ เจอของอะไร เว็บนี้เป็นอีกช่องทางในการสื่อสาร

เจ็บบเว็บ ไซตฟรี!!!

ค้นหาเว็บไทย

การศึกษา

ศึกษาต่อต่างประเทศ, กวดวิชา, สอนภาษา, สอบตำรวจ, มหาวิทยาลัย

การแพทย์ สุขภาพ

ศัลยกรรม, หันตกรรม, ดวงตา สายตา, โรค และสุขภาพ, สมุนไพร, โรงพยาบาล

กีฬา

ฟุตบอล, กอล์ฟ, อุปกรณ์กีฬา, ฟิตเนส

ธุรกิจ

สมัครงาน, หนายความ, สถิติโอถ่ายภาพ, ขายตรง, สื่อสาร โทรคมนาคม, บริการ, เสริมความงาม สปา, อุตสาหกรรม

ชอปปิง

กล้องดิจิตอล, เครื่องประดับ, ของขวัญ พรีเมี่ยม, เครื่องสำอาง, คอมพิวเตอร์, เครื่องใช้ไฟฟ้า, เครื่องใช้สำนักงาน, เสื้อผ้า, มือถือ, เฟอร์นิเจอร์, ของเล่น

ท่องเที่ยว

บริษัททัวร์, โรงแรม รีสอร์ท, ต่างประเทศ, ที่ท่องเที่ยว, อาหาร เครื่องดื่ม

อินเทอร์เน็ต

Web Hosting, ISP, รับทำเว็บไซต์

ธนาคาร สถาบันการเงิน

บัตรเครดิต, ประกันภัย ประกันชีวิต, สินเชื่อ, บัญชี และภาษีอากร

คอมพิวเตอร์

เกมส์, ซอฟต์แวร์, ระบบเครือข่าย, ผู้ให้บริการธุรกิจคอมพิวเตอร์

บันเทิง บันเทิงการ

ดูตวง, การทำอาหาร, เพลงและดนตรี, ลีตว์เสียง, ดารา และนักร้อง

บุคคล สังคม วัฒนธรรม

งานแต่งงาน และความรัก, เพื่อน

ยานยนต์

ซื้อขาย รถมือสอง, รถจักรยานยนต์, บริษัท และตัวแทนจำหน่าย, อะไหล่รถ และประดับยนต์, เครื่องเสียงรถยนต์

อสังหาริมทรัพย์

ซื้อ-ขาย บ้านที่ดิน, คอนโด, บ้านจัดสรร, ตกแต่งภายใน, รับเหมาก่อสร้าง, จัดสวน, วัสดุก่อสร้าง

สื่อ และข่าวสาร

โทรทัศน์, วิทยุ, หนังสือพิมพ์, หนังสือ วารสาร, ตรวจสอบสลาก

คำค้นยอดฮิต : บ้านมือสอง สงกรานต์ ทัวร์ โรงแรม ที่พัก ขอวีซ่า carcare ลิงคโปร์ ฟุตบอล

4. การสืบค้นข้อมูล ในรูปแบบ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

- ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ คือ ห้องสมุดที่สามารถใช้บริการผ่านอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งจะแตกต่างจากห้องสมุดแบบธรรมดาทั่วไป
- ข้อดีของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ คือ การค้นหาข้อมูลทำได้สะดวก รวดเร็ว โดยสามารถค้นหาได้จากชื่อเรื่อง หัวเรื่อง ชื่อนักเขียน ชื่อผู้แต่ง เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) เลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (ISSN) สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ เป็นต้น ซึ่งการค้นคว้าในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สามารถระบุข้อมูลหรือเงื่อนไขเฉพาะได้ชัดเจน เช่น ต้องการทราบผลงานของสุนทรภู่ เฉพาะเจาะจงแต่ นิราศ ก็สามารถระบุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับชื่อผู้แต่งได้ คือ สุนทรภู่ ระบุหัวข้อเรื่อง คือ นิราศ ระบบจะประมวลผลผลงานสุนทรภู่เฉพาะที่เป็นนิราศเท่านั้น

Search more Library
Databases by ENCORE

Search Other Libraries

About The Library

- ★ News
- ★ Manuals
- ★ Location Codes
- ★ Chulalinet Member
- ★ Chulalinet Rule

By: Keyword

Keyword
Title

Find:

Author
Subject
Dewey Call No.
NLM Call No.
LC Call No.
Other Call No.
ISBN/ISSN

GO

Inf

- ★ View Your Library Record
- ★ New Book & Materials
- ★ Book Reserves by Course Name
- ★ Book Reserves by Course Instructor
- ★ Book I would like the Library to Acquire
- ★ Suggestions I have for the Library

Book, Journal, Thesis and the Other
Journal Index (TJI)
Information Center (CU Network Only)

5. การสืบค้นข้อมูลแผนที่ออนไลน์ ใน รูปแบบ **Google Maps**

- **Google Maps** คือ บริการแผนที่ออนไลน์ จาก **Google** แผนที่ออนไลน์นี้สามารถใช้งานได้หลายอย่าง เช่น หาตำแหน่งพิกัด ตรวจสอบสภาพการจราจร ภาพถ่าย ดาวเทียม ภาพถ่ายจากอากาศยานที่มีความละเอียดของภาพสูง บริการค้นหาสถานที่ห้างร้านต่างๆ บริการค้นหาเส้นทางจาก สถานที่ที่เดินทางไปยังสถานที่ปลายทาง บริการภาพถ่ายจากถนน ในเมืองสำคัญๆ ที่ทำให้ผู้ใช้เห็นสภาพแวดล้อมและอาคาร บ้านเรือนริมสองฝั่งถนน เป็นต้น

5. การสืบค้นข้อมูลแผนที่ออนไลน์ ใน รูปแบบ **Google Maps**

- นอกจากนี้ **Google Maps** ประเทศไทยยังแสดงข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ใช้งานคนไทยในกรอบบริเวณด้านซ้ายมือ ได้แก่ รายชื่อเมืองยอดนิยม แผนที่ยอดนิยม และ **Link** สำหรับเพิ่มรายชื่อธุรกิจของเราบน **Google Maps**
- วิธีการใช้งาน คือ เปลี่ยนหมวดหมู่ ของ **Google** เป็น **Maps**
- จากนั้นพิมพ์คำที่ต้องการค้นหาลงในช่องค้นหา ตัวอย่างเช่น พิมพ์คำว่า **กรุงเทพ** แล้วกด ค้นหาแผนที่
- หน้าจอจะแสดงผล พิกัดของกรุงเทพบนแผนที่ประเทศไทย และด้านซ้ายมือจะเป็นสถานที่สำคัญ สถานที่ยอดนิยม ฯลฯ ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

ความเป็นมาของเครือข่าย WWW

การพัฒนา ระบบ World Wide Web เริ่มต้นเมื่อเดือน
มกราคม 1989 โดยนักวิจัยจากสถาบัน CERN (Conseil
European Pour La Recherche Nucleaire)
ซึ่งเป็นห้องทดลองใน เจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ชื่อ Tim
Berners-Lee ได้นำความคิดเรื่อง Hypertext ของ
Vannevar Bush และ Ted Nelson มาใช้ใน
จุดประสงค์ที่จะกระจายข้อมูลในองค์กร ซึ่งมีหลัก 3 ประการที่
สำคัญคือ

ความเป็นมาของเครือข่าย WWW

- การทำงานในหน้าของผู้ใช้ (User) จะต้องสามารถเรียกใช้ข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่หลากหลายในด้านระบบปฏิบัติการได้
- **Interface** จะต้องสามารถแสดงผลกับข้อมูลหลายรูปแบบได้
- ต้องสามารถให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลใน **Network** ได้ง่าย

ความเป็นมาของเครือข่าย WWW

-ช่วงปลายปี 1990 ต้นแบบของ **www** ได้ทดลอง **Run** บนเครื่อง **Next** แต่ยังไม่ได้รับความแพร่หลายนัก

-มีนาคม 1991 **www interface** ได้ถูกใช้ใน **Network** โดยการลงที่เครื่อง **Server** ของ **CERN** ปลายปี 1991 ทาง **CERN** ได้ประกาศระบบไฟล์ใน **Uernet Newsgroup** และโปรแกรม **WAIS** ได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ

-ปี 1992 **CERN** ได้พัฒนา **Web** อย่างต่อเนื่อง และเริ่มแพร่หลายในหมู่นักวิจัย โดยมีจำนวน **Web server** ประมาณ **50 server**

ความเป็นมาของเครือข่าย WWW

-ปี 1993 เริ่มมีการพัฒนา **Graphic Interface Viewer** ขึ้นมาเป็นครั้งแรก โดยเรียกว่า **Browser** โดยนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัย **Illinois At Urbana Champaign** ชื่อว่า มาร์ค แอนเดอร์สัน โดยโปรแกรมนี้ชื่อว่า **Mosaic** ซึ่งเป็นโปรแกรมที่แสดงผลของ **Web** โดยใช้ระบบ **Point-And-Click-Design** การเจริญเติบโตของ **Web** ในปี 1993 เติบโตอย่างรวดเร็วทำให้มีจำนวน **Server** เพิ่มขึ้นเป็น **500 Server** ในปลายปี 1993

ความเป็นมาของเครือข่าย WWW

ปี 1994 บริษัทต่าง ๆ เริ่มโคดเข้ามาร่วมในการพัฒนา Browser ต่าง ๆ โดยมีการเปิดตัว Browser ใหม่ ๆ หลายบริษัท เช่น Netscape Communication Corporation ทำให้ในกลางปี 1994 มี Web server เพิ่มขึ้นมาเป็น 1,500 Server มีการกำหนดมาตรฐานของ Web โดยตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อควบคุมพัฒนาการของ Web ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันชื่อว่า World Wide Web Consortium หรือ W3C (www.w3c.org)

ความเป็นมาของเครือข่าย **www**

ปี 1995 การเติบโตของ **Web** ยังคงรวดเร็วและต่อเนื่องโดยมีจุดเปลี่ยนแปลงอยู่ที่ **Browser** ของ **Netscape Communication** ซึ่งใช้ชื่อว่า **Netscape Navigation** ซึ่งมีความสามารถในการแสดงผลของ **HTML (Hypertext Mark-up Language)** ได้ดีขึ้น ซึ่งสนับสนุน **HTML2** ของ **W3C** ซึ่งทำให้ **Netscape Navigation** คือ **Browser** ที่ครองตลาดกว่า 90% ในปีนั้น และการใช้ **Web** ทางการค้าก็ได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังในปีนี้ โดยเริ่มต้นธุรกิจที่เกี่ยวกับ **Web** เช่น **Search Engine, ISP , Web Designer** เป็นต้น

ความเป็นมาของเครือข่าย WWW

ปี 1996 มีการแข่งขันกันอย่างมากในวงการ Internet และ Browser เนื่องจาก Microsoft ได้เปลี่ยนมาประกาศสนับสนุนการพัฒนาโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อใช้งานร่วมกับอินเทอร์เน็ต โดยการออกโปรแกรม Browser ใหม่ชื่อว่า Internet Explorer ทำให้เกิดสงคราม Browser ขึ้นมาเนื่องจากนโยบายการแจก Browser ฟรีของ Microsoft ทำให้ส่วนแบ่งการตลาดของ Netscape ตกอย่างรวดเร็ว

ความเป็นมาของเครือข่าย WWW

ปี 1997- ปัจจุบัน มาถึงวันนี้วงการอินเทอร์เน็ต และ **Web Site** ได้พัฒนาขึ้นอย่างมากมาย มีกระแสหลายอย่างที่ผลักดันให้อินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมมากขึ้น โปรแกรม **Browser** ก็ได้รับการพัฒนาและมีขีดความสามารถสูงขึ้นอย่างมากมาย และ **Browser** ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบันก็คือ **Internet Explorer** ซึ่งพัฒนามาถึง **version 6** แล้ว ทำให้ทุกวันนี้คงไม่มีใครไม่รู้จักคำว่า อินเทอร์เน็ต อีกต่อไป

เว็บไซต์ (Web Site)

เว็บไซต์ (Web Site) คือ แหล่งที่เก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร และสื่อประสมต่าง ๆ เช่น ภาพ เสียง ข้อความ ของแต่ละบริษัท หรือหน่วยงาน โดยเรียกเอกสารต่าง ๆ เหล่านี้ว่า เว็บเพจ (Web Page) และเรียกเว็บหน้าแรกของแต่ละเว็บไซต์ว่า โฮมเพจ (Home Page) หรืออาจกล่าวได้ว่า เว็บไซต์ก็คือเว็บเพจ อย่างน้อยสองหน้าที่มีลิงก์ (Links) ถึงกัน ตามหลักคำว่า เว็บไซต์จะใช้สำหรับผู้ที่มียคอมพิวเตอร์แบบเซิร์ฟเวอร์หรือจด ทะเบียนเป็นของตนเองเรียบร้อยแล้วเช่น

www.google.co.th ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการสืบค้น ข้อมูลเป็นต้น

ความสำคัญของเว็บไซต์

ในปัจจุบันเว็บไซต์ได้กลายเป็นสื่อที่มีความสำคัญซึ่งมีบทบาทอย่างมากในเรื่องของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมบัติที่สามารถนำเสนอ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารได้อย่างไร้ขีดจำกัด ทั้งในเรื่องเวลาและระยะทาง ใครๆก็สามารถคลิกเข้ามาเปิดดูได้ตลอดเวลา 24 ชั่วโมง ไม่ว่าจะนั่งอยู่ส่วนใดๆของโลกก็ตาม ด้วยข้อดีดังกล่าว บริษัท ห้างร้าน สถานประกอบการเกือบทุกแห่งทั้งภาครัฐและเอกชน หรือแม้แต่บุคคลทั่วไป ต่างก็มีความต้องการจัดทำเว็บไซต์ขึ้นเพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารรูปแบบใหม่ เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ไปสู่กลุ่มเป้าหมาย เช่นการโฆษณาขายสินค้าและบริการในรูปแบบต่างๆ ที่มีจุดมุ่งหมายในเชิงธุรกิจ หรือการใช้เว็บไซต์เป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารขององค์กร เพื่อประชาสัมพันธ์องค์กรให้เป็นที่รู้จักเพื่อหวังผลในการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งเว็บไซต์นั้นเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างมากในการสนองภารกิจดังกล่าว ประโยชน์ของเว็บไซต์สามารถสรุปได้ดังนี้

ความสำคัญของเว็บไซต์

1. เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางอินเทอร์เน็ต ที่ใช้เพื่อการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การตลาด ให้ข้อมูลข่าวสาร และสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีแก่ ธุรกิจและองค์กร
2. สามารถนำมาใช้เป็นร้านค้าออนไลน์เพื่อจำหน่ายสินค้า / บริการ
3. มีประสิทธิภาพเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วโลก
4. เสียค่าใช้จ่ายในการผลิตต่ำกว่าสื่ออื่นๆ แต่มีอายุการใช้งานยาวนานกว่า สามารถอัปเดตข้อมูลเปลี่ยนแปลงได้ง่าย
5. กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงสื่อได้โดยสะดวกและรวดเร็วผ่าน อินเทอร์เน็ตได้ทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง

ความสำคัญของเว็บไซต์

ดังนั้นในโลกยุคปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าในเรื่องเทคโนโลยีอย่างไม่หยุดยั้ง การใช้สื่อเว็บไซต์เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ให้กับองค์กรของตน จึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถที่จะมองข้ามไปได้ ซึ่งสร้างเว็บไซต์นั้น นอกจากการจ้างบริษัทที่รับจ้างทั่วไปแล้ว เราสามารถที่จะสร้างเองได้ ไม่ยากจนเกินไป

จริยธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต

จริยธรรม หมายถึง หลักศีลธรรมจรรยาที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ หรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ซึ่งเมื่อพิจารณาจริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์แล้ว สามารถสรุปได้ 4 ประเด็น ได้แก่

1. ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)

ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและสารสนเทศ โดยทั่วไปหมายถึงสิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง และเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น ปัจจุบันมีประเด็นเกี่ยวกับการละเมิดความเป็นส่วนตัวที่เป็นข้อห้ำหั่นง่ดดังนี้

- การเข้าไปดูข้อความในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และการบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการบันทึก-แลกเปลี่ยนข้อมูลที่บุคคลเข้าไปใช้บริการเว็บไซต์และกลุ่มข่าวสาร
- การใช้เทคโนโลยีในกาติดตามความเคลื่อนไหวหรือพฤติกรรมของบุคคล เช่น บริษัทใช้คอมพิวเตอร์ในการตรวจจับหรือเฝ้าดูการปฏิบัติงาน/การใช้บริการของพนักงาน
- การใช้ข้อมูลของลูกค้าจากแหล่งต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ในการขยายตลาด
- การรวบรวมหมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่อีเมล หมายเลขบัตรเครดิิต และข้อมูลส่วนตัวอื่นๆ เพื่อนำไปสร้างฐานข้อมูลประวัติลูกค้าใหม่ขึ้นมาแล้วนำไปขายให้กับบริษัทอื่น

2. ความถูกต้อง (Information Accuracy)

ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการรวบรวม จัดเก็บ และเรียกใช้ข้อมูลนั้น คุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล ทั้งนี้ ข้อมูลจะมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลด้วย ประเด็นด้านจริยธรรมที่เกี่ยวกับความถูกต้องของข้อมูล โดยทั่วไปจะพิจารณาว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของข้อมูลที่จัดเก็บและเผยแพร่

3. ความเป็นเจ้าของ (Information Property)

ในสังคมของเทคโนโลยีสารสนเทศมักจะกล่าวถึงการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ เมื่อท่านซื้อ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีการจดลิขสิทธิ์ นั้นหมายความว่าท่านจ่ายค่าลิขสิทธิ์ในการใช้ซอฟต์แวร์นั้น ซึ่งลิขสิทธิ์ในการใช้จะแตกต่างกันไปในแต่ละสินค้าและบริษัท บางโปรแกรมอนุญาตให้ติดตั้งได้เพียงเครื่องเดียว ในขณะที่บางโปรแกรมอนุญาตให้ใช้ได้หลายเครื่อง ตราบใดที่ท่านยังเป็นบุคคลที่มีสิทธิในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ซื้อมา การคัดลอกโปรแกรมให้กับบุคคลอื่น เป็นการกระทำที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบก่อนว่าท่านมีสิทธิในโปรแกรมนั้นในระดับใด

4. การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)

คือการป้องกันการเข้าไปดำเนินการกับข้อมูลของผู้ใช้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเป็นการรักษาความลับของข้อมูล ตัวอย่างสิทธิในการใช้งานระบบเช่น การบันทึก การแก้ไข/ปรับปรุง และการลบ เป็นต้น ดังนั้น ในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์จึงได้มีการออกแบบระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้ และการเข้าถึงข้อมูลของผู้อื่น โดยไม่ได้รับความยินยอมนั้น ถือว่าเป็นการผิดจริยธรรมเช่นเดียวกับการละเมิดข้อมูลส่วนตัว ในการใช้งานคอมพิวเตอร์และเครือข่ายร่วมกัน หากผู้ใช้ร่วมกันปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของแต่ละหน่วยงานอย่างเคร่งครัดแล้ว การผิดจริยธรรมตามประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นก็คงจะไม่เกิดขึ้น

จรรยาบรรณการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

1. ให้ระมัดระวังการละเมิดหรือสร้างความเสียหายให้ผู้อื่น
2. ให้แหล่งที่มาของข้อความ ควรอ้างอิงแหล่งข่าวได้
3. ไม่กระทำการรบกวนผู้อื่นด้วยการ โฆษณาเกินความจำเป็น
4. ดูแลและแก้ไขหากตกเป็นเหยื่อจาก โปรแกรมอันไม่พึงประสงค์ เพื่อป้องกันมิให้คนอื่นเป็นเหยื่อ

บัญญัติ 10 ประการ ของการใช้อินเทอร์เน็ต

- ต้องไม่ใช่คอมพิวเตอร์ทำร้าย หรือละเมิดผู้อื่น
- ต้องไม่รบกวนการทำงานของผู้อื่น
- ต้องไม่สอดแนม แก้ไข หรือเปิดดูแฟ้มข้อมูลของผู้อื่น
- ต้องไม่ใช่คอมพิวเตอร์เพื่อการโจรกรรมข้อมูลข่าวสาร
- ต้องไม่ใช่คอมพิวเตอร์สร้างหลักฐานที่เป็นเท็จ
- ต้องไม่คัดลอกโปรแกรมของผู้อื่นที่มีลิขสิทธิ์
- ต้องไม่ละเมิดการใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์โดยที่ตนเองไม่มีสิทธิ์
- ต้องไม่นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
- ต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสังคมที่เกิดจากการกระทำของท่าน
- ต้องใช้คอมพิวเตอร์โดยเคารพกฎระเบียบปกติกาและมีมารยา

กฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ในโลกของสื่อยุคเก่า ข้อเขียน บทความจำนวนมาก ที่ถึงแม้จะผ่านกระบวนการตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนจากบรรณาธิการแล้ว ก็ยังส่งผลความเสียหายต่อชื่อเสียง เกียรติยศ ของบุคคลอื่น โดยที่บุคคลเหล่านั้นน้อยราย ที่จะใช้กฎหมายปกป้องตัวเอง ในโลกของสื่อใหม่ การสื่อสารที่รวดเร็ว ฉับไว โดยก้าวข้ามขั้นตอนการกลั่นกรองของบรรณาธิการในฉบับพลา้นทันที ยิ่งเพิ่มความเสียหายที่จะก่อความเสียหายให้กับบุคคลอื่นมากยิ่งขึ้น มีผู้คนจำนวนมาก ที่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ในรูปแบบต่างๆ ทั้งในเชิงวาทกรรม บิดเบือนข้อมูล แพร่ภาพหรือตัดต่อภาพอนาจาร น้อ โกง ฟอกเงิน ฯลฯ โดยที่ไม่สามารถจัดการป้องกันได้ ด้วยข้อจำกัดของกฎหมายว่าด้วยความผิดทางอาญา ที่มีได้ครอบคลุมถึง อำนาจการสื่อสารในไซเบอร์สเปซที่จะใช้คอมพิวเตอร์เป็นช่องทางในการก่ออาชญากรรม จึงเป็นอำนาจที่ไร้ขอบเขต ในขณะที่เดียวกันก็สะท้อนถึงจิตสำนึกในเชิงจริยธรรมที่อ่อนแออย่างยิ่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันนี้ (๑๘) น่าจะเป็นความหวังของบรรดาเหยื่ออาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ในการใช้เพื่อต่อสู้กับการถูกระทำร้าย โดยโจรคอมพิวเตอร์ได้

๕ ฐานความผิดอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

๑. แฮกเกอร์ (Hacker)

มาตรา ๕ "ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะ และมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๖ "ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๗ "ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะ และมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๘ "ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดๆ โดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ"

๑.แฮกเกอร์ (Hacker)

คำอธิบาย ในกลุ่มความคิดนี้ เป็นเรื่องของแฮกเกอร์ (Hacker) คือ การเจาะเข้าไปใน"ระบบ"คอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็น บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ซึ่งระดับความร้ายแรงของโทษ ได้ ขึ้นไปจากการใช้mail ของคนอื่น เข้าไปในระบบ หรือ เผยแพร่ mail ของคนอื่น การเข้าไปใน "ข้อมูล" คอมพิวเตอร์ ของบุคคลอื่น จนกระทั่งการเข้าไปจารกรรมข้อมูลส่วนบุคคล โดย วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลทางการค้า (Corporate Eepionage)

๕ ฐานความผิดอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

๒. ทำลายซอฟต์แวร์

มาตรา ๕ "ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น โดยมีขอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๑๐ "ผู้ใดกระทำความผิดใดๆ โดยมีขอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ขัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

คำอธิบาย เป็นลักษณะความผิดเช่นเดียวกับ ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ในประมวลกฎหมายอาญา แต่กฎหมายฉบับนี้หมายถึงซอฟต์แวร์ หรือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์

๕ ฐานความผิดอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

๓ ปกปิด หรือปลอมชื่อส่ง Mail

มาตรา ๑๑ "ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่น โดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่น โดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินไม่เกินหนึ่งแสนบาท"

คำอธิบาย เป็นการส่งข้อมูล หรือ Mail โดยปกปิดหรือปลอมแปลงชื่อ รบกวนบุคคลอื่น เช่น จดหมายลูกโซ่ ข้อมูลขยะต่างๆ

๕ ฐานความผิดอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

๔. ผู้ค้าซอฟต์แวร์ สนับสนุนการทำผิด

มาตรา ๑๓ "ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือ ในการกระทำความผิด ตามมาตรา ๕ - ๖ - ๗ - ๘ - ๙ - ๑๐ และ ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

คำอธิบาย เป็นความผิดที่ลงโทษผู้ค้าซอฟต์แวร์ ที่นำไปใช้เป็น เครื่องมือกระทำความผิดตาม มาตรา ๕ - ๑๑

๕ ฐานความผิดอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

๕.ตัดต่อ เผยแพร่ ภาพอนาจาร

มาตรา ๑๖ "ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไป อาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้น เป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้น เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความเสียหาย ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดย สุจริต ผู้กระทำไม่มีความผิด

คำอธิบาย เป็นเรื่องของการตัดต่อ หรือตกแต่งภาพดารา ภาพบุคคลอื่นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในลักษณะอนาจาร และเผยแพร่ไปยังบุคคลที่สาม คำว่าประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้น เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความเสียหายนั้น เพียงเห็นภาพก็น่าเชื่อแล้ว ไม่จำเป็นต้องยืนยันด้วยหลักฐาน หรือบุคคล โดยทั่วไปจะต้องเข้าใจในทันทีว่าบุคคลที่สามนั้นจะต้องได้รับความเสียหายอย่างแน่นอน จากการเผยแพร่ภาพนั้น

สำหรับผู้ที่ได้รับภาพ ไม่มีความผิด ยกเว้นจะ **Forward** หรือเผยแพร่ต่อ ความผิดตามมาตรานี้เป็นความผิดอันยอมความได้

ถึงแม้จะมีกฎหมายที่ตราขึ้นไว้เฉพาะความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แล้วก็ตาม แต่ความผิดในลักษณะนี้ไม่ใช่ความผิดซึ่งหน้า ซึ่งสามารถรู้ตัวผู้กระทำความผิดได้ในฉับพลัน เช่นเดียวกับความผิดอาญาโดยทั่วไป นอกจาก "รอยเท้า อิเล็กทรอนิกส์" (electronic footprints) อันได้แก่ IP หรือร่องรอยที่ทิ้งไว้ในซอฟต์แวร์

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ควรต้องทราบ

สำหรับคนใช้คอมพิวเตอร์เป็นประจำอย่างเราๆแล้ว พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มีความสำคัญ และควรต้องทราบ ถ้าไม่ทราบอาจจะพลาดพลั้งทำผิดโดยมิตั้งใจ ซึ่งก็มีความผิดอยู่คึนะคะ ความผิดตาม พรบ. โดยสังเขป

- สรุป [มาตรา ๕](#) เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่มีการป้องกัน โดยมีขอบ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- สรุป [มาตรา ๖](#) รู้มาตรการป้องกันระบบคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะถ่านำไปเผยแพร่ จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ควรต้องทราบ

- สรุป [มาตรา ๗](#) การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยมีขอบ จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- สรุป [มาตรา ๘](#) การดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- สรุป [มาตรา ๕](#) การทำให้เสียหาย เปลี่ยนแปลง แก้ไข ข้อมูลคอมพิวเตอร์ จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- สรุป [มาตรา ๑๐](#) การรบกวนระบบคอมพิวเตอร์จนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ควรต้องทราบ

- ฐาน [มาตรา ๑๑](#) การรบกวนการใช้งาน โดยส่งข้อมูล หรือ Email ที่ปกปิด บิดเบือนที่มา ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ฐาน [มาตรา ๑๒](#) การกระทำความผิดต่อความมั่นคง (1) จำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท (2) จำคุกไม่เกิน 3-15 ปี ปรับ 60,000-300,000 บาท หรือหากการกระทำส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตมีโทษจำคุก 10-20 ปี
- ฐาน [มาตรา ๑๓](#) จำหน่ายหรือเผยแพร่ Program ทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ควรต้องทราบ

- สรุป [มาตรา ๑๔](#) การนำเข้าข้อมูลปลอม เท็จ หรือไม่เหมาะสม รวมทั้งเผยแพร่เนื้อหา จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- สรุป [มาตรา ๑๖](#) การเผยแพร่ภาพจากการตัดต่อ/ดัดแปลง ทำให้เสื่อมเสีย จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทำรายงานชิ้นที่ ๑

การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

- หาความหมายและความสำคัญของการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
- หารูปแบบการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
- หาแหล่งข้อมูลในการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

หาวิธีการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล

- หาประโยชน์ในการใช้อินเทอร์เน็ต
- หาจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบค้นอินเทอร์เน็ต

หาภาพประกอบเพื่อบรรยายค้นคว้างาน(ส่ง๒๐ก.ค. ๕๖)พร้อม

ออกมารายงาน

วิชาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บทที่ ๕/๒๕๕๖

บทที่ ๕

การแสวงหาความรู้และสารสนเทศ

วัตถุประสงค์ประจำบท

- บอกความหมายและความสำคัญของการแสวงหาความรู้และสารสนเทศได้
- อธิบายวิธีการแสวงหาความรู้และการรวบรวมข้อมูลได้
- อธิบายการจัดระบบเนื้อหาของข้อมูลเป็นสารสนเทศเพื่อการศึกษาได้
- บอกประโยชน์ คุณค่าของการแสวงหาความรู้และสารสนเทศได้

ขอบข่ายเนื้อหาประจำบท

- ความหมายและความสำคัญของการแสวงหาความรู้และสารสนเทศ
- วิธีการแสวงหาความรู้และการรวบรวมข้อมูล
- การจัดระบบเนื้อหาเป็นสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- ประโยชน์และคุณค่าของสารสนเทศเพื่อการศึกษา

บทที่ ๕

การแสวงหาความรู้และสารสนเทศเพื่อการศึกษา

การรู้สารสนเทศมีความสำคัญต่อการศึกษาทุกระดับอุดมศึกษา และทุก ๆ ระดับสำหรับ ผู้ที่กำลังศึกษารวมถึงนักวิจัยค้นคว้า นักวิชาการศึกษา สายงานบริหาร การจัดการ และบุคคลทั่วไป ศาสตร์ความรู้ทุก ๆ ด้าน ย่อมต้องอาศัยมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อผลงานการศึกษาค้นคว้าที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับนับถือกันอย่างทั่วหน้า

ความหมายของการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัด มีเป้าหมาย รู้จักแสวงหาแหล่งทรัพยากรของการเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนรู้จนถึงการประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเอง โดยจะดำเนินการด้วยตนเองหรือร่วมมือปฏิบัติกับผู้อื่นหรือไม่ก็ได้

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาในปัจจุบันที่จะต้องส่งเสริมให้บุคคลมีคุณลักษณะของการชี้นำตนเองในการเรียนรู้ เพื่อให้บุคคลมีประสบการณ์และมีศักยภาพในการแสวงหาความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาตลอดชีวิตต่อไป

ความสำคัญของการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการอย่างรอบด้าน
ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง มีความสุข เกิด
ความภาคภูมิใจในตนเอง ที่สามารถกระทำได้สอดคล้อง
กับแนวคิดที่ว่า คนทุกคนมีศักยภาพและทุกคนสามารถ
พัฒนาศักยภาพที่มีในตนให้สมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง

ความหมายของสารสนเทศ

สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือจัดระบบแล้ว เพื่อให้มีความหมายและคุณค่าสำหรับผู้ใช้

ความสำคัญของสารสนเทศ

1. การศึกษา การรู้สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษามองบุคคลทุกระดับ ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นบทบาทของผู้สอนจึงเปลี่ยนเป็นผู้ให้คำแนะนำชี้แนะ โดยอาศัยทรัพยากรเป็นพื้นฐานสำคัญ

ความสำคัญของสารสนเทศ

2. การดำรงชีวิตประจำวัน การรู้สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน เพราะผู้รู้สารสนเทศจะเป็นผู้ที่สามารถวิเคราะห์ประเมินและใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเองเมื่อต้องการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ถ้าต้องการซื้อเครื่องปรับอากาศของบริษัทใดบริษัทหนึ่งก็ต้องพิจารณามาตรฐาน คุณภาพ บริการหลังการขาย และเปรียบเทียบราคา แล้วจึงค่อยตัดสินใจ เป็นต้น

ความสำคัญของสารสนเทศ

3. การประกอบอาชีพ การรู้สารสนเทศมี

ความสำคัญต่อการประกอบอาชีพของบุคคลใด
บุคคลหนึ่ง เพราะบุคคลนั้นสามารถแสวงหา
สารสนเทศที่มีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ
ของตนเองได้ เช่น เกษตรกร เมื่อประสบปัญหาโรค
ระบาดกับพืชผลทางการเกษตรของตน ก็สามารถหา
ตัวยาหรือสารเคมีเพื่อกำจัดโรครระบาด ดังกล่าวได้
เป็นต้น

ความสำคัญของสารสนเทศ

4. สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การรู้สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะสังคมในยุคสารสนเทศ บุคคลจำเป็นต้องรู้สารสนเทศเพื่อปรับตนเองให้เข้ากับสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เช่น การอยู่ร่วมกันในสังคม การบริหารจัดการ การดำเนินธุรกิจและการแข่งขัน การบริหารบ้านเมืองของผู้นำประเทศ เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าผู้รู้สารสนเทศ คือ ผู้ที่มีอำนาจสามารถชี้วัดความสามารถขององค์กรหรือประเทศชาติได้ ดังนั้นประชากรที่เป็นผู้รู้สารสนเทศจึงถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดของประเทศ

กระบวนการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ

การทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อการใช้งาน จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินการ เริ่มตั้งแต่การรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ และการดูแลรักษาสารสนเทศ เพื่อการใช้งาน

วิธีการแสวงหาความรู้และการรวบรวมข้อมูล

มนุษย์เป็นผลผลิตของวิวัฒนาการและการสร้างสรรค์ ซึ่งมีความแตกต่างจากสิ่งที่มีชีวิตประเภทอื่นเป็นอย่างมาก มนุษย์มีการพัฒนาด้านระบบประสาทและมันสมองอย่างสลับซับซ้อน จนมีความก้าวหน้าเป็นพิเศษ จึงสามารถสร้างระบบเสียงและสัญลักษณ์ใช้ในการติดต่อสื่อสารและแสดงออกทางความคิดการติดต่อสื่อสารของมนุษย์เป็นไปอย่างกว้างขวางด้วยการพูด การฟัง อ่าน และเขียน เพื่อแสดงออกซึ่งแนวคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการตั้งคำถามและการสังเกตเพื่อแสวงหาความรู้ความจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวมนุษย์เอง สิ่งแวดล้อมและสังคม

การจัดระบบเนื้อหาเป็นสารสนเทศเพื่อ การศึกษา

ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา หมายถึง ระบบที่รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกองค์กรอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อนำมาประมวลผลและจัดรูปแบบให้ได้สารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนการทำงาน และการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดเก็บความรู้สามารถทำได้ ๒ ระบบ

- ระบบที่จัดเก็บไว้ในตัวคน
- ระบบที่จัดเก็บไว้นอกตัวคน

ระบบที่จัดเก็บไว้ในตัวคน

หมายถึง คนที่ได้รับความรู้มา จะโดยวิธี
เรียนรู้ด้วยตนเองจากธรรมชาติหรือได้รับ
การบอกหรือสอนจากผู้อื่น หรือจากการที่
ได้อ่าน ฟัง ดูจากสื่อใดๆก็ตาม ความรู้จะ
ถูกจัดเก็บคงอยู่ในตัวคนในรูปแบบของความ
ทรงจำ และทักษะ

ระบบที่จัดเก็บไว้ในออกตัวคน

- วัสดุบันทึกสำหรับอ่าน
- วัสดุบันทึกสำหรับดู
- วัสดุบันทึกสำหรับฟัง
- วัสดุบันทึกสำหรับหลายสัมผัส
- วัสดุตัวอย่างของจริงเพื่อการสัมผัสและของจำลอง

ประโยชน์และคุณค่าของสารสนเทศเพื่อการศึกษา

๑. ด้านการวางแผน สามารถนำ
สารสนเทศไปใช้ในการวางแผน
เกี่ยวกับการบริหารการจัดการองค์การ
การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์
กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ประโยชน์และคุณค่าของสารสนเทศเพื่อการศึกษา

๒. ด้านการตัดสินใจ สามารถนำสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อเลือกแนวทางหรือทางเลือกที่มีปัญหาน้อยที่สุดในการแก้ปัญหาต่างๆ สารสนเทศที่ครบถ้วนและทันสมัย จะช่วยให้การตัดสินใจถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประโยชน์และคุณค่าของสารสนเทศเพื่อการศึกษา

๓. ด้านการดำเนินงาน สามารถนำสารสนเทศไปใช้ในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน การควบคุมหรือติดตามผลการศึกษาและปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

คุณสมบัติของสารสนเทศที่ดี

- ความถูกต้อง
- ความรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน
- ความสมบูรณ์
- ความชัดเจนและกะทัดรัด
- ความสอดคล้อง

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา หมายถึง การประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานด้านการศึกษา อันได้แก่ การ
จัดเก็บข้อมูล และประมวลผลฐานข้อมูล การพัฒนาระบบ
สารสนเทศช่วยการเรียนการสอน การวางแผนและการบริหาร
การศึกษา การวางแผนหลักสูตร การแนะแนวและบริการ การ
ทดสอบวัดผล การพัฒนาบุคลากร

เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นที่นิยมประยุกต์ใช้ในปัจจุบัน อาทิ

1. ระบบสารสนเทศช่วยในการเรียนการสอน
2. การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม
3. การประชุมทางไกลระบบจอภาพ
4. ระบบฐานข้อมูลการศึกษา
5. ระบบสารสนเทศเอกสาร

วิชาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บทที่ ๖/๒๕๕๖

บทที่ ๖

กระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงวิชาการ

วัตถุประสงค์ประจำบท

- บอกความหมายและความสำคัญของกระบวนการและ
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงวิชาการได้
- บอกองค์ประกอบของกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้
เชิงวิชาการได้
- บอกรูปแบบ กระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงวิชาการ
ได้
- บอกวิธีการสร้างองค์ความรู้จากกระบวนการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้เชิงวิชาการได้

ขอบข่ายเนื้อหาประจำบท

- ความหมายและความสำคัญของกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงวิชาการ
- องค์ประกอบของกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงวิชาการ
- รูปแบบ กระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงวิชาการ
- การสร้างองค์ความรู้จากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงวิชาการ

บทที่ ๖

สถานศึกษานับเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถและนำออกไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของสังคมโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี มนุษย์ในสังคมปัจจุบันต้องแข่งขันเพื่อความอยู่รอดจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินชีวิต สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียน เป็นตัวกระตุ้น ผลักดันศักยภาพที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขพร้อมปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

ความหมายของกระบวนการและกิจกรรม การเรียนรู้เชิงวิชาการ

กระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้
หมายถึง ขั้นตอนของกิจกรรมที่ต้องการให้
ผู้เรียน ได้มีการฝึกเสริมทักษะในการเรียนรู้
จากแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการให้ผู้เรียนฝึก
ปฏิบัติ เพื่อเสริมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
และมีทักษะเพิ่มขึ้น

ความหมายของกระบวนการและกิจกรรม

การเรียนรู้เชิงวิชาการ(ต่อ)

ส่วนใหญ่กิจกรรมการเรียนรู้มักจะมีอยู่ทำียบทเรียน
ซึ่งในบางครั้งกิจกรรมการเรียนรู้จะมีลักษณะเป็น
แบบฝึกหัดให้แก่ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติหรือเป็นใบงานให้
ผู้เรียนปฏิบัติระหว่างเรียนรู้หรือหลังการเรียนรู้ ส่วน
กิจกรรมที่เป็นวิชาการ คือ กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา
ทักษะด้านสมองมากกว่าด้านอื่น คือ การใช้ความคิด
วิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือเรียกว่า
กระบวนการทางปัญญา

ความสำคัญของกระบวนการและกิจกรรม การเรียนรู้เชิงวิชาการ

กระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกระบวนการล้วนแต่มีความสำคัญ ขึ้นอยู่ว่าผู้เรียนจะสามารถเลือกกิจกรรมที่ตนเองมีทักษะในการตัดวงเอาประสบการณ์จากกิจกรรมนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด นอกจากกิจกรรมการเรียนการสอนในเนื้อหาวิชาการต่างๆ แล้ว สถานศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร บริการทางวิชาการ เช่น ชมรมต่างๆ ขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองตามที่ถนัด

องค์ประกอบของกระบวนการและกิจกรรม การเรียนรู้เชิงวิชาการ

องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ สถานศึกษา ตัวผู้เรียน และครูผู้ดำเนินการ โดยมีตัวกิจกรรมเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ การที่จะจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ใดๆ ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ความเหมาะสมหรือความต้องการของผู้เรียนทั้งหมดเป็นหลัก ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน

รูปแบบ กระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้

เชิงวิชาการ

ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางความคิดของมนุษย์ที่สำคัญนั้น นอกจากความเชื่อ และทัศนคติแล้ว ปัจจุบันนี้ใน การจัดการศึกษา นักจิตวิทยา นักการศึกษา และนักวิจัยกำลังให้ความสนใจ และให้ความสำคัญมากขึ้นทุกที ต่อสิ่งที่เรียกว่า รูปแบบการคิด และ รูปแบบการเรียนรู้ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนได้ ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพขององค์กรต่างๆ

กระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้ใน สถานศึกษา

- กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง
- กิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง

เป็นการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ โดยเน้นประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ พร้อมทั้งคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ปลุกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นการปฏิรูปการเรียนรู้จึงควรเริ่มที่สถานศึกษาทุกแห่ง ดำเนินการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ

เป็นวิธีการที่จัดขึ้นระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน เรียกว่า การสอนชั้นปฏิบัติในระหว่างเรียน แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. กิจกรรมที่ผู้สอนจัดให้แก่ผู้เรียนทุกคน ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทุกคนปฏิบัติได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
๒. กิจกรรมที่จัดให้โดยเฉพาะบุคคลหรือปัจเจกบุคคล เพื่อตอบสนององความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนจึงต้องจัดกิจกรรมกลุ่มหนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ตามอัธยาศัย

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ(ต่อ)

กิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ได้ ประกอบด้วย

-กิจกรรมการอภิปราย

-กิจกรรมการบรรยาย

-กิจกรรมการอ่าน

-กิจกรรมการสังเกตและการจดบันทึก

-กิจกรรมการค้นคว้าในห้องสมุด

-กิจกรรมการทดลอง

-กิจกรรมการสาธิต

กิจกรรมการแสดงแบบต่างๆ

-กิจกรรมการทำรายงานค้นคว้า เป็นต้น

กระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานศึกษา

เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้สอนพาผู้เรียนออกไปศึกษานอกสถานศึกษา เพื่อแสวงหาคำตอบจากประสบการณ์ตรงและสถานที่จริง โดยมีวิทยากรเป็นผู้ให้ความรู้ การพาผู้เรียนไปนอกสถานศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์เกี่ยวกับการพัฒนา ด้านสังคม ให้รู้จักรับผิดชอบต่อชุมชน ต่อตนเอง ส่งเสริมการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การศึกษานอกสถานศึกษาถือเป็นการศึกษามีคุณค่ามาก เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนควรคำนึงถึงเป็นอันดับแรกๆ เพราะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ตรง สามารถเกิดเจตคติที่พึงประสงค์ ปลุกฝังเยาวชนให้รู้จักหวงแหน ภาคภูมิใจ รักและห่วงใยต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดกิจกรรมนิทรรศการ

การจัดแสดงข้อมูลเนื้อหาผลงานต่าง ๆ ด้วยวัสดุ สิ่งของ อุปกรณ์และกิจกรรมที่หลากหลายแต่มีความสัมพันธ์กันในแต่ละเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนและออกแบบที่เร้าความสนใจให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในการดู การฟัง การสังเกต การจับต้องและการทดลองด้วยสื่อที่หลากหลาย เช่น รูปภาพ ของจริง หุ่นจำลอง ป้ายนิเทศ และกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประกวด การแข่งขัน การบรรยาย การสาธิต การอภิปราย และการตอบปัญหา เป็นต้น

การจัดนิทรรศการโดยทั่วไป แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

- นิทรรศการถาวร
- นิทรรศการชั่วคราว
- นิทรรศการเคลื่อนที่

นิตรรศการถาวร

เป็นการนำเสนอข้อมูลและจัดแสดงที่ค่อนข้าง
สมบูรณ์ มีการจัดเป็นประจำอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา
ยาวนาน

นิทรรศการถาวรมีลักษณะสำคัญดังนี้

๑. การจัดนิทรรศการแบบนี้มีการลงทุนสูง เนื่องจากเนื้อหาที่จัดแสดงต้องอาศัย การศึกษาค้นคว้าหลักฐานอ้างอิง
๒. วัสดุอุปกรณ์ที่นำมาจัดแสดงเป็นวัสดุที่คงทน
๓. การออกแบบเพื่อการจัดแสดงสิ่งของจะทำอย่างรอบคอบ พิถีพิถัน
๔. สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งเป็นเวลานาน ๆ รูปแบบและโครงสร้างหลักไม่มีการเปลี่ยนแปลง

นิทรรศการถาวรมีลักษณะสำคัญดังนี้

๕. สถานที่ที่ใช้ในการจัดแสดงนิทรรศการจะออกแบบไว้อย่างมีแบบแผนแน่นอน อาจเป็นพื้นที่กลางแจ้งหรือในอาคารก็ได้
๖. หากเนื้อหาที่จัดแสดงเกี่ยวข้องกับความเชื่อหรือวิถีชีวิตของชุมชน
๗. ส่วนใหญ่นิทรรศการถาวรมักอยู่ในรูปของพิพิธภัณฑ์

นิทรรศการชั่วคราว

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงเนื้อหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นครั้งคราวตามโอกาสที่เหมาะสมอาจใช้เวลาประมาณ ๒-๑๐ วัน ไม่มีกำหนดตายตัวขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือปัจจัยหลายประการ นอกจากนี้นิทรรศการชั่วคราวยังทำหน้าที่ส่งเสริมงานประชาสัมพันธ์นิทรรศการแบบถาวรได้อีกด้วย เป็นการเชิญชวนที่จะสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ในหลายรูปแบบ เช่น การเชิญประชุมชี้แจงการเปิดงาน การแถลงการณ์ หนังสือพิมพ์และรายการโทรทัศน์ นิทรรศการชั่วคราวสนองวัตถุประสงค์ทางการศึกษาได้มากมาย มักจัดสิ่งดึงดูดกลุ่มคนที่สนใจเฉพาะเรื่องในชุมชน เช่น การจัดนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา วัฒนธรรมไทย การจัดนิทรรศการแสดงความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ เป็นต้น

นิทรรศการเคลื่อนที่

นิทรรศการเคลื่อนที่เป็นการรวบรวมวัสดุ และสื่อแสดงอื่นๆ มาจัดแสดงเป็นเรื่องราว เฉพาะเรื่อง เช่นเดียวกับนิทรรศการชั่วคราวมี ผลดีในการเข้าถึงพื้นที่ของผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ได้รับความสนใจจากผู้ชมมาก เนื่องจากมีความสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายและ เปลี่ยนแปลงไปจัดยังสถานที่อื่นๆ ได้ด้วย

ความสำคัญของการจัดนิทรรศการ

นิทรรศการเป็นสื่อที่มีคุณค่าและมีศักยภาพสูงในการดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้ดีเนื่องจากความหลากหลายของสื่อสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ชมได้ ดังนั้นนิทรรศการที่ดีจะมีอิทธิพลต่อผู้ชมในด้านความรู้ความเข้าใจ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านอารมณ์และความรู้สึกรวมทั้งการตัดสินใจดังจะเห็นได้จากตัวอย่างนิทรรศการทางการศึกษา ทางการค้าและทางศิลปวัฒนธรรม

ประโยชน์ของการจัดนิทรรศการ

๑. นิทรรศการเป็นสื่อการสอนที่มีพลังในการ โน้มน้าวชักจูงได้สูง เพราะสามารถเสนอเนื้อหาได้มาก กระชับ มีสีสันและความหลากหลายของแง่มุมความคิด จะเห็นได้ชัดเจนจากนิทรรศการทางการเมือง นิทรรศการทางด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น
๒. นิทรรศการเป็นสื่อการสอนที่ใช้ได้ทุกสภาวะ ทั้งในการนำเข้าสู่บทเรียน การทำกิจกรรม การค้นคว้าและส่งเสริมการอภิปรายของนักเรียนได้ดี นอกจากนี้นิทรรศการยังสามารถใช้สรุปบทเรียนทั้งหน่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง

ประโยชน์ของการจัดนิทรรศการ (ต่อ)

๓. นิทรรศการเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เร้าความสนใจได้ดี สนุกสนาน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม การวางแผน การร่วมมือและช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ดีกว่าสื่ออื่น ๆ
๔. นิทรรศการเป็นสื่อสำหรับการอธิบาย หรือให้ข้อมูลในสิ่งที่ต้องการพูด หรือชี้แจงได้อย่างเป็นระบบ เป็นรูปธรรม ที่ผู้ชมหรือผู้เรียนรู้สึกใกล้ชิดและสามารถสัมผัสในเรื่องที่เคยสงสัยได้
๕. นิทรรศการเป็นสื่อสำหรับการศึกษาตลอดชีวิตที่ดีเยี่ยม และเป็นสื่อเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรได้อย่างกว้างขวาง

หลักการจัดนิทรรศการ

- กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดนิทรรศการว่าต้องการจะจัดเพื่ออะไร และต้องการจัดให้ใครดูบ้าง
- เลือกเรื่องที่ต้องการจัด และกำหนดเนื้อหาสาระ
- การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และสถานที่
- มีการวางแผนเพื่อการประชาสัมพันธ์
- ประเมินผลจากผู้ชม โดยวิธีสอบถามด้วยแบบสอบถาม หรือแบบสัมภาษณ์

กิจกรรมการเรียนรู้จากการศึกษาดูงาน

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์อีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเอง เริ่มจากการประชุมร่วมกันเลือกสรรสถานที่ที่จะไปศึกษาดูงาน การเตรียมงาน การเดินทาง และการสรุปรายงาน

- ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นเตรียมการ

- ประชุมร่วมกันเลือกสถานที่ไปศึกษาดูงาน
- กำหนดเวลา ค่าใช้จ่ายและติดต่อพาหนะ
- เสนอโครงการ แบ่งงานรับผิดชอบเป็นแผนก

ขั้นตอนดำเนินการ

- กำหนดประเด็นหัวข้อที่จะศึกษาและเสนอรายงาน
- ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

ขั้นสรุป

- สรุปนำเสนอผลงานการไปศึกษาดูงานเป็นรายกลุ่ม
- ประชุมสรุปรายรับ รายจ่าย ปัญหาอุปสรรค
- รายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงวิชาการ

ต้องคำนึงถึงหลัก ๗ ประการ

- การแจกแจงรายละเอียดของงาน
- การจัดอันดับก่อนหลังของงาน
- การประมาณเวลาที่ใช้ของแต่ละงาน
- การจัดทำกรอบความรับผิดชอบ
- การมอบหมายผู้รับผิดชอบ
- การจัดทำแผนการดำเนินงาน
- การกำกับและติดตามงาน

กิจกรรมการเรียนรู้จากการเสริมหลักสูตร

เป็นกิจกรรมที่ร่วมกันจัดขึ้นระหว่างครูผู้สอน และผู้เรียน โดยการวางแผนร่วมกันในการกำหนด กิจกรรม อาจจัดได้ในลักษณะการเชิญวิทยากรมา บรรยาย การเสวนา การจัดนิทรรศการ โดย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความชำนาญในเรื่องนั้นๆ

กิจกรรมการเรียนรู้จากโครงการ

เป็นกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงานอย่างมีหลักการ กิจกรรมนี้ฝึกให้ผู้เรียนได้คิด ได้นำเสนอ โครงการที่คิดว่าน่าจะทำได้ และนำไปปฏิบัติ แต่ถ้าโครงการที่ไม่สามารถทำได้ก็เป็นเพียงให้ทำตามรูปแบบ เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ได้

กิจกรรมการเขียนโครงการมีหลักการดังนี้

หลักการเขียนโครงการ

๑. ชื่อโครงการ

๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๓. หลักการและเหตุผล

๔. วัตถุประสงค์

๕. เป้าหมาย (ด้านคุณภาพและปริมาณ)

๖. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

๘. งบประมาณ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐. ลงชื่อผู้เสนอโครงการและผู้อนุมัติโครงการ

การสร้างองค์ความรู้จากกระบวนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้เชิงวิชาการ

- หลักการที่ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- หลักการที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
- หลักการเรียนรู้จากประสบการณ์และ
สิ่งแวดล้อม
- หลักการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ

วิชาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บทที่ ๓/๒๕๕๖

บทที่ ๗

การเขียนรายงานทางวิชาการ

วัตถุประสงค์ประจำบท

- บอกความหมายและความสำคัญของการเขียนรายงานทางวิชาการได้
- บอกประเภทและส่วนประกอบของรายงานทางวิชาการได้
- อธิบายวิธีการและขั้นตอนการเขียนรายงานทางวิชาการได้
- จัดทำรายงานตามรูปแบบของการเขียนรายงานทางวิชาการได้
- เขียนรายงานทางวิชาการได้อย่างถูกต้องตามจรรยาบรรณ
- ประเมินคุณภาพของรายงานทางวิชาการได้

ขอบข่ายเนื้อหาประจำบท

- ความหมายและความสำคัญของการเขียนรายงานทางวิชาการ
- ประเภทของรายงานทางวิชาการ
- ส่วนประกอบของรายงานทางวิชาการ
- วิธีการและขั้นตอนการเขียนรายงานทางวิชาการ
- จรรยาบรรณการเขียนรายงานทางวิชาการ
- การประเมินคุณภาพรายงานทางวิชาการ

ความหมายการเขียนรายงานทางวิชาการ

งานเขียนทางวิชาการที่เกิดจากการศึกษา
ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ โดย
ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร จากการสำรวจ การ
สังเกต การทดลอง ฯลฯ แล้วนำมารวบรวม
วิเคราะห์ เรียบเรียงขึ้นใหม่ ตามโครงเรื่องที่ได้
วางไว้ โดยมีหลักฐานและเอกสารอ้างอิง
ประกอบ

ความสำคัญของการเขียนรายงาน

เป็นเอกสารที่ใช้อ้างอิงถึงงานศึกษานั้น ได้
ต่อไป ในอนาคต โดยที่ผู้ศึกษาหรือผู้เขียนรายงาน
จำเป็นที่จะต้องมีความทักษะในการนำเสนอข้อมูลของ
การศึกษาและเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อ่าน
หรือผู้ใช้งานสามารถเข้าใจถึงกระบวนการศึกษาและ
ผลการศึกษาที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน รวมถึงการ
แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลและความรู้
ที่เกิดจากการศึกษานั้นได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการทำรายงาน

- นิสิตศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างลึกซึ้ง ในรายวิชาที่เรียน/รายงานที่ทำ
- นิสิตสามารถใช้ทรัพยากรสารสนเทศจากแหล่งค้นคว้าต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- นิสิตมีทักษะในการคิดอย่างมีระบบ
- ฝึกฝนให้ผู้เรียนทำผลงานทางวิชาการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต
- นิสิตที่ศึกษาค้นคว้าจากการอ่าน จะทำให้มีนิสัยรักการอ่าน

ลักษณะของรายงานที่ดี

- การใช้ภาษาที่ถูกต้อง สละสลวย และชัดเจน
- เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องเหมาะสม
- จัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบ
- อ้างอิงแหล่งที่มาอย่างชัดเจน
- มีรูปแบบการเขียนและพิมพ์อย่างประณีต

ประเภทของรายงานวิชาการ

- รายงานการค้นคว้า
- ภาคนิพนธ์
- รายงานการวิจัย

รายงานการค้นคว้า

คือ รายงานที่ได้จากการค้นคว้า และรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาเรียบเรียงอย่างมีระเบียบแบบแผน ทำให้กลายเป็นผลงานชิ้นใหม่ที่แสดงถึงความเข้าใจของผู้เขียนต่อเรื่องนั้นๆ

ภาคนิพนธ์

คือ รายงานการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล
ในขอบเขตที่กว้างขวางลึกซึ้งมากกว่ารายงานการ
ค้นคว้าแบบรวกๆ โดยมีระยะเวลาในการทำภาค
นิพนธ์ประมาณหนึ่งภาคการศึกษา ผู้ทำจะต้องศึกษา
ค้นคว้าจนมีความรู้ ความสามารถสูงกว่าการทำ
รายงาน ทั้งในการคัดเลือก การค้นคว้า การเรียบเรียง
การใช้ภาษาที่ถูกต้องรัดกุม

รายงานการวิจัย

คือ รายงานที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยที่มีระเบียบวิธี มีแบบแผน มีขั้นตอน เป็นระบบ ผู้วิจัยต้องใช้ความรู้ ความสามารถในหลายๆด้าน ประกอบกัน หรือใช้ความสามารถเฉพาะด้านที่ต้องมีการทดสอบ ทดลอง ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงจะทำให้งานวิจัย ประสพผลสำเร็จ

ส่วนประกอบของรายงานทางวิชาการ

- ปกนอก
- ปกใน
- คำนำ
- สารบัญ
- เนื้อหา
- บรรณานุกรม
- ภาคผนวก

รูปแบบการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม

- รายการอ้างอิงที่แทรกปนในเนื้อหาของรายงาน
- การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ
- การอ้างอิงแบบท้ายบท

รายการอ้างอิงที่แทรกปนในเนื้อหาของรายงาน

ในกรณีที่ผู้ทำรายงานได้คัดลอกข้อความหรือ
อ้างคำพูดหรือแนวความคิดของบุคคลอื่นมาไว้ใน
การทำรายงานของตนเอง จำเป็นต้องมีการอ้างอิง
กำกับไว้ด้วยทุกครั้ง โดยระบุนามผู้แต่ง ปีที่พิมพ์
และหรือเลขหน้า

(บรรณานพ บุญถาวร, ๒๕๔๐: ๕๓)

การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ

คือ ข้อความที่อยู่ส่วนท้ายของหน้ากระดาษหรือข้อความที่พิมพ์ไว้ตรงส่วนล่างของหน้ากระดาษ เพื่อระบุหลักฐานของการอ้างอิงหรือเพื่ออธิบายเนื้อเรื่องบางตอนเพิ่มเติม

การอ้างอิงแบบท้ายบท

การอ้างอิงแบบนี้เป็นลักษณะที่เรียกว่า เอกสารอ้างอิง หรือรายการอ้างอิง หรือ บรรณานุกรม ซึ่งหมายถึง ทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งหมดที่ผู้ทำรายงานได้ใช้ประกอบการค้นคว้า การทำรายงาน ซึ่งต้องนำมาเรียงไว้ตามลำดับ ตัวอักษร และบันทึกรายการต่างๆ ตามแบบแผน บรรณานุกรมที่ได้กำหนดไว้

วิธีการและขั้นตอนการเขียนรายงานทางวิชาการ

- กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะเขียน
- สืบหาแหล่งข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการเรียบเรียง
- วางโครงเรื่องทั้งหัวข้อสำคัญ หัวข้อใหญ่ และหัวข้อย่อยอย่างละเอียด
- อ่านและบันทึกข้อมูลในบัตรบันทึกข้อมูลตาม โครงเรื่องที่กำหนด
- เรียบเรียงรายงานจากบัตรบันทึกทีละหัวข้อ
- อ่านทบทวนเพื่อขจัดเกลาสำนวนภาษา พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา
- จัดพิมพ์รายงานฉบับร่าง ตรวจสอบและพิสูจน์อักษร
- พิมพ์รายงานฉบับสมบูรณ์ต้องตรวจสอบและพิสูจน์อักษรหลายครั้ง

จริยธรรมการเขียนรายงานทางวิชาการ

การละเมิดจริยธรรมในงานวิชาการที่มักพบเห็นอยู่เสมอ คือ การนำเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นการลอกบทความ รายงานวิจัย ศัพท์ วลี ประโยค การประมวลความรู้ ความคิดจากผลงานวิชาการของผู้อื่น และนำมาปะติดปะต่อรวมกันเป็นผลงานของตัวเอง หรือการคัดลอกเนื้อหาสาระผลงานของผู้อื่นมาทั้งย่อหน้า หรือบางส่วน ด้วยการอ้างอิงไม่ถูกต้องทั้งนี้ โดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม ถือว่าเป็นการละเมิดจริยธรรมในงานวิชาการทั้งสิ้น

การผลิตผลงานวิชาการนั้นผู้เขียนจำเป็นต้องยึดถือจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ คือ ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตน ไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น ต้องให้เกียรติและอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาใช้ในผลงานวิชาการของตนเองและแสดงหลักฐานของการค้นคว้า

การประเมินคุณภาพรายงานทางวิชาการ

การประเมินคุณค่าของข้อมูล เนื้อหา
หนังสือ เอกสารที่สำรวจ ทบทวนไว้จำเป็นต้อง
มีการประเมินคัดเลือก เพราะหนังสือเอกสาร
สำรวจ ทบทวนไว้จะมีจำนวนมาก เรื่องเดียวกัน
จะมีเนื้อหาที่หลากหลาย มีผู้เขียนหลายคน มี
วิธีการนำเสนอแตกต่างกัน รวมทั้งมีรายละเอียด
ของเนื้อหาและความทันสมัยที่ต่างกัน

การประเมินคัดเลือกรพิจารณาจาก

- ผู้เขียน
- ความถูกต้อง
- ความทันสมัย
- แหล่งปฐมภูมิหรือทุติยภูมิ
- วิธีการเขียน
- การอ้างอิง
- สำนักพิมพ์

วิชาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บทที่ ๘/๒๕๕๖

บทที่ ๘

การเขียนภาคนิพนธ์

วัตถุประสงค์ประจำบท

- บอกความหมายและความสำคัญของภาคนิพนธ์ได้
- บอกส่วนประกอบและรูปแบบของภาคนิพนธ์ได้
- อธิบายหลักและวิธีการเขียนภาคนิพนธ์ได้
- อธิบายวิธีการนำเสนอภาคนิพนธ์ได้
- อธิบายการประเมินคุณภาพของภาคนิพนธ์ได้

ขอบข่ายเนื้อหาประจำบท

- ความหมายและความสำคัญของภาคนิพนธ์
- ส่วนประกอบและรูปแบบของภาคนิพนธ์
- หลักและวิธีการเขียนภาคนิพนธ์
- การนำเสนอภาคนิพนธ์
- การประเมินคุณภาพของภาคนิพนธ์

ภาคนิพนธ์

เป็นการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงจากแหล่ง
ทรัพยากรสารสนเทศ หอสมุด ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อ
ประกอบการศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาที่ลึกซึ้งกว่ารายงานทั่วไป
หัวข้อภาคนิพนธ์อาจครอบคลุมเนื้อหาที่เรียนในชั้นเรียน
หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะก็ได้ เพื่อเสริมความรู้ใน
วิชานั้นๆ ขอบเขตของภาคนิพนธ์มีเนื้อหาที่จำกัดกว่า
วิทยานิพนธ์ ซึ่งจะต้องมีการนำเสนออย่างเป็นระบบ
ระเบียบ ตามแบบแผนที่กำหนด

ลักษณะสำคัญของภาคนิพนธ์

- มีขอบเขตเนื้อหาการวิเคราะห์ครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน
- ต้องมีการแสดงความเห็นหรือมีการวิพากษ์
- เป็นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ที่ได้จากการศึกษา

วัตถุประสงค์ของภาคนิพนธ์

- ฝึกให้ผู้เรียน ได้รู้จักการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ใช้ความรู้ความสามารถ
- ฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ
- ฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียบเรียงและนำเสนอผลงานทางวิชาการอย่างถูกต้อง ชัดเจน

ส่วนประกอบและรูปแบบของภาคนิพนธ์

- ส่วนนำ
- ส่วนเนื้อความ
- ส่วนอื่นๆ

หลักและวิธีการเขียนภาคนิพนธ์

- ที่มาของปัญหาในการทำภาคนิพนธ์
- เกณฑ์ในการเลือกหัวข้อปัญหาการศึกษา
- ลักษณะชื่อเรื่องหรือหัวข้อปัญหา

การเขียนโครงร่างภาคนิพนธ์

หมายถึง แนวคิดในการทำภาคนิพนธ์ที่ผู้ทำ
เขียนอธิบายออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนลง
มือทำภาคนิพนธ์จริงๆ โครงร่างภาคนิพนธ์จึง
นับเป็นการวางแผน เตรียมการศึกษาเกี่ยวกับ
เรื่องที่จะศึกษา จุดมุ่งหมาย วิธีดำเนินการ
สถานที่และเวลาที่จะศึกษาไว้ล่วงหน้า

ส่วนประกอบสำคัญของโครงร่างภาคนิพนธ์

- ชื่อเรื่อง
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการศึกษา
- ขอบเขตของการศึกษา
- ข้อตกลงเบื้องต้น(ถ้ามี)
- นิยามศัพท์เฉพาะ(ถ้ามี)
- เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนประกอบสำคัญของโครงร่างภาคนิพนธ์ (ต่อ)

- สมมติฐาน(ถ้ามี)
- วิธีดำเนินการศึกษา
  - แบบการศึกษา   -ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - การรวบรวมข้อมูล   -การวิเคราะห์ข้อมูล
- ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา
- ปฏิทินปฏิบัติงาน
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา
- หนังสืออ้างอิง

ประโยชน์ของโครงการภาคินิพนธ์

- ช่วยให้เห็นภาพของการทำภาคินิพนธ์อย่างชัดเจนทุกขั้นตอน
- ช่วยให้เห็นปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นก่อนการทำภาคินิพนธ์จริงๆ ซึ่งทำให้สามารถเตรียมหาทางป้องกันไว้ล่วงหน้า
- เป็นแนวทางให้ทำภาคินิพนธ์ได้อย่างสะดวกราบรื่น และได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
- เป็นเอกสารในการเสนอเพื่อพิจารณาให้ดำเนินการทำภาคินิพนธ์

การนำเสนอภาคนิพนธ์

การพิมพ์รายงานภาคนิพนธ์

๑. การพิมพ์
๒. การเว้นริมกระดาษ
๓. การลำดับหน้า
๔. การพิมพ์ส่วนต่างๆ

การเสนอภาคนิพนธ์

- การนำเสนอหัวข้อภาคนิพนธ์
- เสนอผลงานเพื่อรายงานความก้าวหน้า
- การนำเสนอผลงาน

การประเมินคุณภาพของภาคนิพนธ์

- ความชัดเจนของปัญหาและการอ้างอิงข้อมูลหรือหลักฐานสนับสนุน
- การลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหา และต้องสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีและผลการสังเคราะห์วรรณกรรม
- ความชัดเจนของการสรุปเหตุผลในการศึกษาค้นคว้า
- วัตถุประสงค์ของภาคนิพนธ์มีความเฉพาะเจาะจงและสอดคล้องกับปัญหาของภาคนิพนธ์
- วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมกับเรื่องที่ทำการศึกษา

การประเมินคุณภาพของภาคนิพนธ์ (ต่อ)

- ลำดับการนำเสนอและความชัดเจนของวรรณกรรมและงานศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง
- มีการสังเคราะห์วรรณกรรมได้อย่างเหมาะสม
- ความชัดเจนของประชากรและการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับภาคนิพนธ์ที่ศึกษาค้นคว้า
- การเลือกใช้เครื่องมือมีความเหมาะสม และมีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมืออย่างถูกต้อง

การประเมินคุณภาพของภาคนิพนธ์ (ต่อ)

- มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม
- สถิติที่นำมาใช้มีความถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล
- ความครบถ้วนของการนำเสนอภาคนิพนธ์ตามวัตถุประสงค์
- ความถูกต้องของการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและความชัดเจนในการแปลความหมายของข้อมูล

การประเมินคุณภาพของภาคนิพนธ์ (ต่อ)

- สรุปผลได้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของภาคนิพนธ์
- นำผลการศึกษาค้นคว้ามาอภิปรายได้อย่างชัดเจนและครอบคลุม
- ความน่าเชื่อถือในการอ้างอิงหลักฐานสนับสนุน
- ความชัดเจนและความมีเหตุผลและความกระชับในการสรุปผลการศึกษา
- ความเป็นไปได้และความสอดคล้องของการเสนอแนะผลการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่ได้จากภาคนิพนธ์

การประเมินคุณภาพของภาคนิพนธ์ (ต่อ)

- ความถูกต้องและครบถ้วนขององค์ประกอบรายงานภาคนิพนธ์
- ความถูกต้องและความชัดเจนของบทคัดย่อภาคนิพนธ์
- ความถูกต้องและความสม่ำเสมอของการใช้ศัพท์ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ ตลอดจนความชัดเจนของตัวสะกด
- ความถูกต้อง ครบถ้วน และความสม่ำเสมอของระบบการอ้างอิงและบรรณานุกรม
- ประโยชน์ที่พึงมีต่อสังคม

